

bb. 72. fogadás a finn nemzeti ünnep alkalmából

t bc/tm/gy/la

1965. december 6.

erdem olavi raustila, a finn köztársaság budapesti nagykövete
a finn nemzeti ünnep alkalmából hétfőn este fogadást adott.

a fogadáson megjelent kállai gyula, a minisztertanács elnöke,
gáspár sándor, az elnöki tanács helyettes elnöke, fehér lajos,
a minisztertanács elnökhelyettese, vass istvänné, az országgyűlés
elnöke, ilku pál művelődésügyi miniszter, péter jános külügymi-
niszter, biró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. csanádi
györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. horgos gyula,
kohó- és gépipari miniszter, nagy józsefné könnyűipari miniszter,
valamint a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más ve-
zető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai
képviselők sok vezetője és tagja./mti/

20.00/-n

-40-

bb. 73. magyar-jugoszláv együttműködési egyezmény az atomenergia
békés felhasználására

gy/la

1965. december 6.

a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi
köztársaság képviselői budapestben, december 1-6-ig barátságos
léghőben tárgyalásokat folytattak az atomenergia békés alkalma-
zása terén történő együttműködésről.

a jugoszláv delegáció magyarországi tartózkodása során több
magyar kutató intézetet látogatott meg, megismerkedett az atom-
energia alkalmazása terén folytatott tevékenységgel és annak
eredményeivel. a delegáció vezetőjét, vojín r. guzinát fogadta
apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettese.

kölcsönös tájékozódás és a tapasztalatok kicserélése után
1965. december 6-án budapestben egyezmény megkötésére került
sor a két ország között.

az egyezmény kiterjed a tudományos kutatás, valamint békés
célokra történő felhasználásának fejlesztésére, beleértve a mag-
fizikát és magkémiát, a rádióaktív izotópok kutatását, termelés-
ét és alkalmazását, a reaktorok fizikáját, technikáját és techno-
lógiját, a rádiókémiát és sugárhatáskémiát, a rádió-biológiát
és sugárvédelmet, valamint a nukleáris műszereket és berendezé-
seket.

az egyezményt magyar részről jánossy lajos akadémikus, az
országos atomenergia bizottság alelnöke, jugoszláv részről vojín
r. guzina, a szövetségi atomenergia bizottság elnöke írta alá.
az aláírásnál jelen volt dr. dusan csalics, a jugoszláv szocia-
lista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete./mti/

- v é g e -

21.10/-n

-41-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. december 7.

bb. 1. milyen bemutatókkal zárják az évet a fővárosi színházak? -
a „huszévesek,, és a „téli rege,, - vendégművészek, vendég rendezők

1 s/gk/sr/gy/la

1965. december 7.

az év hátralevő heteiben még hat budapesti színház jelentkezik új darabbal. alig több mint két hét alatt hét bemutatót tartanak a fővárosban. a madách kamara színházban az év végéig még kétszer megy fel a premier kezdetét jelző függöny. a mozgalmas színházi évzárás érdekes újdonságokat ígér. december 9-én, a madách kamara színházban első ízben tűzik műsorra tabi lászló új vígjátékát, „az élet királyát,,. a darabban ismét láthatja a közönség lázár máriát, aki négy éve nem lépett színpadra.

december 10-én két színház tart bemutatót. a vigszínház művészei ideiglenes kamara színházukban, az ódry színpadon ezen az estén adják elő g.b. shaw „az orvos dilemája,, című kétrészes színművét. ugyancsak ezen az estén mutatja be a kis színpad a „hyppolit, a lakáj,, című vígjátékot. december 11-én a józsef attila színházban berkesi andrás „huszévesek,, című színdarabját adják elő.

december 17-én a madách színház tart premiert, shakespeare „téli rege,, című művéből. a darabot 1933-ban a nemzeti színház tartotta műsorán ódry árpáddal, tasnády ilonával és márkus emiliával a főszerepekben. az 1965. évi bemutató főszerepeit bessenyei ferenc, tolnay klária és béres ilona alakítja. az irodalmi színpad karácsonyi ajándéka lesz a december 22-én bemutatásra kerülő két egyfelvonásos mű, o.neill „az éjszakai portás,, és albee „bessie smith halála,,. a két darabot simon zsuzsa rendezi. az idei premiersorozatot december 30-án a madách kamara színház zárja a „mezitláb a parkban,, című darabbal./mti/

bb. 2. huszmillió karácsonyi és újévi üdvözlőlap - gazdag ajándék választék a papírboltokban

i kf/kf/ki/gy/bs

1965. december 7.

a papír és írószerszám nagykereskedelmi vállalat jelzése szerint a posta a tavalyinál is nagyobb ünnepi forgalomra számíthat. az ünnepekre ugyanis huszmillió karácsonyi és újévi üdvözlőlapot hoznak forgalomba.

a papírüzletekben már teljes a választék. a kossuth lajos utcai és a népköztársaság uti papírboltban megkezdődött a levelezőlap vásár. több mint 100 féle, fekete és fehér, színes, fényképes, rajzos karácsonyi üdvözlő között válogathat a vásárló. jónéhány új formájú, elegáns üdvözlőkártya is forgalomba került. az újévi lapok nagyrésze is új, tréfás rajzokkal, bájos szilveszteri figurákkal díszített.

a papírboltok egyébként mind létszámmal, mind áruval felkészültek a csúcsgazdálkodásra. a fővárosi papír és írószerszám nagykereskedelmi vállalat már behívta nyugdíjasait, ezüst és aranyvasárnapra mintegy 50 fővel megerősíti a boltok személyzetét. az áruválaszték bőséges. mintegy 50 féle naptárról a zseb és a retikül naptártól a műbőrkötéses határidő naptárig - csupán a papírboltokban félmillió található. a leggazdagabb a töltőtoll választék. nyolc év után ismét forgalomba kerül - eredeti pelikán töltőtoll - hozzá valódi pelikán tinta - kapható parker rendszerű kínai aranyhegyű töltőtoll, s van nyugatnémet melbi is. karácsonyi újdonság a műanyag díszdoboz, amelyben műanyag borítású levélmappa, kétféle blokk-tömb, kétrészes igazolványtok és töltőtoll tok található. izléses levélpapír-boríték díszdobozok, 20 fajta fotóalbum, emlékkönyvek, bélyegcsomagok és bélyegberakók egészítik ki a papírüzletek ajándék választékát./mti/

bb. 3. termést hozott a „kossuth kaktusz”,

vid kz/sk/gy/la

1965. december 7.

kossuth lajos 1882-ben különleges kaktuszt ajándékozott a szegedi botanikus kertnek. a féltve őrzött növény azóta sok viszontagságon ment keresztül. a második világháború idején már öt méter magas volt, de lényegében csak a töve menekült meg a nagy pusztulásból. jelenleg már ismét másfél méteres és most először termést hozott. piros gömbhöz hasonló termésében sokezer magot érlelt, s ezzel megoldotta a ritka és értékes növény szaporítási problémáját. korábban ugyanis csak az oldalágak levágásával, tehát a növény megcsonkításával tudtak szaporító anyagot nyerni. a botanikus kert a magvak egy részét csereanyagnak használja fel./mti/

bb. 4. tizenkilenc millió vendég a fodrászüzletekben - hatmillió cipőtalpalás - adatok a budapesti szolgáltatásokról

i ni/tné/zs/gy/la

1965. december 7.

felmérés készült a budapesti javító- szolgáltatások helyzetéről, s kidolgozták a továbbfejlesztés programját. a különböző szolgáltatások személyenkénti értéke meghaladja az évi 1 000 forintot, ennek ellenére bizonyos fajta igényeket az iparág ma még nem tud teljesen kielégíteni. például az idén 8 200 tonna fehérnemű mosását és több mint két és félmillió tétel ruhanemű vegytisztítását végezte, illetve végzi el a tanácsi, a szövetkezeti és a magánkisipar, viszont a mosásban négyszer ekkora, a vegytisztításban mintegy kétszeres teljesítményre lenne szükség. nagy segítséget jelentenek majd az épülő, illetve a tervezett szolgáltató létesítmények: a xi. kerületi nándorfehérvári úton épülő, műszakonként 100 mázsa teljesítményű nagymosoda, továbbá az 1. számú újpesti mosodaüzem tervezett bővítése, a baross utcai vegytisztító üzem rekonstrukciója. növelik a vegytisztító szalonok számát, s mosodaszalon létrehozását is tervezik.

a rádió, a televízió és a háztartási gépjavításban a legszámottevőbb a fejlődés. évente több mint 600 000 készüléket, háztartási gépet javít meg a szervizhálózat. az igények jobb kielégítését szolgálja majd a többi között az urn adó-vevővel felszerelt szervizkocsik üzembeállítása.

a gépkocsi javítás iránt is állandóan növekszik az érdeklődés. a fővárosban jelenleg 37 000 magántulajdonú személygépkocsi fut, ezeknek karbantartását csak részben tudják ellátni. a következő években újabb karbantartó üzemekkel, továbbá gépkocsimosó, zsirozó és ugynevezett kishiba elhárító egységekkel bővül a hálózat.

a felmérés adatai szerint budapesten az utóbbi évtizedben észrevehetően fejlődött a lakáskultúra, a családok jóval nagyobb gondot fordítanak otthonuk rendjére, tisztaságára. a szolgáltató ipar például évente 134 000 lakás belső festését, renoválását végzi el, ami annyit jelent, hogy a korábbi 6-8 éves átlaggal szemben szokássá vált a legalább 4-5 évenkénti festés, tatarozás.

az egyéb szolgáltatásokat végző ágazatok forgalmára néhány jellemző adat: a fodrászüzletekben évenként 19 millió vendég fordul meg, s több mint 6 millió pár cipő talpalását, sarkalását végzik el a javítóműhelyek./mti/

bb. 5. emelkedik a dolgozó nők száma budapesten

i hi/sk/zs/gy/la

1965. december 6.

az utóbbi három évben budapesten 38 000 férfi és 74 000 nő lépett munkába. a nők „térhódítása”, különösen a nevelői pályán szembetűnő: a fővárosi általános iskolák pedagógusainak 82 százaléka, a középiskolai nevelők 52 százaléka nő./mti/

.-.

bb. 6. forr a must a tokaji pincékben

vid kz/sk/gy/la

1965. december 7.

a szőlők kései érése, a hirtelen beköszöntött novemberi tél miatt, az idén alaposan megkésett a mustok forrása. a tokajhegyalja termelőinek pincéiben csak ezekben a napokban kezdődött meg ez a folyamat, s így a szakemberek véleménye szerint az első fejtésekre majd csak január végén, február elején kerülhet sor. a mustok vizsgálata azt mutatja, hogy a savtartalom az idén sem haladja meg a hegyaljai boroktól megkívánt arányt és így a más évekhez hasonlóan, harmonikusan illeszkedik a többi illat- és zamanyagokhoz. a kívátnál alacsonyabb cukorfoku mustokat - a termés kisebb részét - különlegesen kezelik. a cél az, hogy megakadályozzák a mustok oxidációját és elejét vegyék a barna tőrésnek is./mti/

.-.

bb. 7. rendbehozzák a tolbuchin körüti vásárcsarnokot

t hi/sk/zs/gy/la

1965. december 7.

elkészült a tolbuchin körüti vásárcsarnok romos részeinek helyreállítási terve. a munka a jövő évben kezdődik és körülbelül egy évig tart majd./mti/

.-.d

bb. 9. a muzeumok ünnepi nyitvatartása

i ol/gk/sr/gy/la

1965. december 7.

központi rendelkezés alapján december 24-én 15 óráig tartják nyitva az ország valamennyi muzeumát. karácsony első napján zárva, december 26-án pedig nyitva lesznek a muzeumok. szünnapot tartanak 27-én is, 31-én pedig 15 óráig tekinthetők meg a kiállítások. újév napján és január 3-án ismét szünnap lesz a muzeumokban, 2-án azonban várják a látogatókat./mti/

- 4 -

le

bb. 8. kinyílt a hunyor, a kankalin és az ibolya a mecseki völgyekben

ivd kz/sk/gy/la

1965. december 7.

a mecsek déli fekvésű völgyeiben és lankáin a tél még nem bírta véglegesen megvetni a lábát: sem tartós hideg, sem tartós hó nem alakult ki eddig. a hegyvonulat gerincétől délre jelenleg sincs hó és pécsett ezekben a napokban is 10 fokig emelkedett a hőmérséklet. az enyhe idő hatására a mecsek déli részén kinyílt néhány illetos hunyor, sárga kankalin és lila ibolya. az illatos hunyor virágzása, a 100 évre visszamenő feljegyzések szerint, nem tekinthető ritkaságnak. különleges eset viszont, hogy egyes példányai már novemberben is virágoztak. a botanikusok a téli virágnyílást azzal magyarázzák, hogy ezek a virágok, mint a nálunk honos legtöbb növény, melegebb tájakról származnak, ahol megszokták egész éven át, tehát háromszor-négyszer is virágot, illetve termést hoznak. a mostani szírbontás tehát tulajdonképpen visszaállítás a növényeknek az eredeti életritmusára. az enyhe időjárás csak a feltételeit teremtette meg e szép természeti jelenségnek./mti/

.-. x

le

- 5 -

bb 10. a fasizmus elleni tiltakozástól a ma emberének boldogulásáig - ötszáz politikai alkotás a nemzeti galéria pénteken nyíló kiállításán

1 tf/tr szb fm

1965. december 7.

„magyar képzőművészek a fasizmus ellen,„ címmel retrospektív kiállítás nyílik pénteken a nemzeti galériában, abból az alkalomból, hogy az ellenálló nemzetközi szövetsége december 9. és 12. között budapesten tartja ötödik kongresszusát.

fehér zsuzsa művészettörténész, a tárlat rendezője - az anyag válogatásának befejeztével - nyilatkozott az mti tudósítójának:

- képzőművészetünk bőséges forradalmi hagyatékának számba vételére és együttes bemutatására aligha kínálkozott volna jobb alkalom, mint éppen most, amikor felszabadulásunk jubileumi esztendejében hazánkban ülészik az antifaszisták nemzetközi fóruma. a kiállítás az alkotások tükrében visszatekint az 1945-ös történelmi sorsforduló előtti korszakra, bemutatja: hogyan foglaltak állást művészeink a nép nevében a szabadság oldalán, az elnyomás, az embertelenség ellen. ugyanakkor a forradalmi hagyományok a felszabadulás utáni továbbéléséről, alkotóinak a gyarmati és a függetlenségükért küzdő népekkel vállalt szolidaritásáról, a neofasizmus és kolonializmus elleni kiállításról is számot ad a tárlat. ezért azt az alcímet is adhatnók a bemutatónak: magyar művészek a békéért, az emberiség haladásáért. *Vnk*

- nem tulzás azt mondani, hogy még a művészettörténészeket is meglepte az anyag összegyűjtése során: mennyire gazdag szellemi örökségünk a munkásmozgalmi, politikai témákban. a kiállítás reprodukciókkal bőven illusztrált katalógusába mintegy 650 alkotást vettünk fel, azonban - helyszűke miatt - sajnos valamennyi nem kerülhet a közönség elé. így is 13 teremben körülbelül 500 műtárgyat sorakoztatunk fel - festményeket, szobrokat, grafikákat, domborműveket, plaketteket, kisplasztikákat, politikai plakátokat. a kollekció nagy része - nem véletlenül - a grafikai műfajból adódik, hiszen az egykor illegalitásba kényszerült kommunista művészek rajzokat, rézkarcokat, metszeteket könnyebben, észrevétlenebbül készíthettek, mint másféle, nagyobb méretű kompozíciót, szobrot, vagy festményt. a munkásmozgalom eszméinek hirdetésére és terjesztésére születtek ezek az alkotások, leginkább a két világháború közötti időszakban. néhány nevet említve dési huber istván, derkovits gyula, pór bertalan, szilágyi jolán, bokros birmann dezső, ék sándor neve fémjelzi a műalkotások eszmei tartalmát és művészeti színvonalát.

/folyt.köv./

8.30/a ^m 925 Puc

- 6 -

bb 10. /a fasizmus elleni.... 1. folyt./ szb

- jóllehet a rendezés idejére tematikájában igen sokréti, számszerűségében is bőséges anyag kerekedett, a műtárgyak felkutatása korántsem ment egykönnyen, mivel általában a művészeti gyűjteményeket nem szokták olyannyira tematikusan összeállítani, hogy azokból egyszerűen csak kiemelhetők volna az antifaszista jellegű munkákat. különösen a magángyűjteméni kellett átnéznünk rengeteg anyagot, míg megtaláltuk a kiállításra szándékolt alkotásokat, egyébként a rendezésből tekintélyes részt vállalt a legújabbkori történelmi múzeum, a művelődésügyi minisztérium, a petőfi irodalmi múzeum. a közönség elé kerülő műtárgyak nagy hányada a magyar nemzeti galéria tulajdona. /mti/

..-

bb 11. hanglemezek karácsonyra - az „aida,„ - kónya sándorral - mozart-zongoraverseny fischer annie ~~tal~~almácsolásában

1 ol/gk szb sr

1965. december 7.

az idei karácsonyra már kapható a boltokban a kónya sándor közreműködésével fölvelt „aida,„-hanglemez, mozart domoll zongoraverseny fischer annie ~~tal~~almácsolásában és a homérosz-kórus műsoráról készült felvétel. az új lemezek között van a kálmán imre-sorozat „legfrissebb,„ darabja, a „marica grófnő,„ című operettből.

már megjelent vico torriani legújabb lemeze is, amelyre többek között bicska maxi-dalát vették fel. tóldy mária új lemezéről ismert slágerek dallamai - a down town, a poupée de cire, - csendülnek fel. már kapható a népszerű ifjú táncdalénekesnővel, zalatnay saroltával három kedvelt külföldi és egy magyar számról, auth edének „let kiss,„ című táncdaláról készült felvétel.

még karácsony előtt kerül az üzletekbe a külföldön közkedvelt és magyarországon is nagy sikerrel vendégszerepelt mitan college jazz society műsoráról fölvelt új lemez. /mti/

..-

8.45/a ^m 930 Puc

- 7 -

bb 12. tájékoztatás az influenzáról

i ms/gk-lm zs

1965. december 7.

az egészségügyi minisztérium tájékoztatása szerint az utóbbi hetek szeszélyes időjárása jelentősen megnövelte a hűléses megbetegedések számát. csak a kiállott betegség hatására a beteg vérében képződő ellenanyagok mennyiségének növekedéséből, illetve a beteg torokváladékából nyert vírusok izolálása alapján lehet kétséget kizáróan eldönteni, hogy influenzás megbetegedésről vagy más fertőzésről van-e szó. éppen ezért nem lehet pontos választ adni arra a kérdésre, hogy az elmúlt hetekben milyen arányokat öltött az influenza. mindenesetre az iskolai hiányzások száma, a táppénzes állomány növekedése nem volt olyan mérvű, amiből influenzajárványra lehetne következtetni.

kétségtelen azonban, hogy a mostani meghűléses betegségek egy részét az influenza okozza - folytatódott a tájékoztatás - mégpedig a b-vírus, amelynek jellegzetessége, hogy kisebb-nagyobb góccokban fordulnak elő a megbetegedések, nem alakul ki nagy járvány és a megbetegedések lefolyása is enyhe. az országos közegészségügyi intézet és a köjál-ok munkatársai az elmúlt hetekben az ország több helyén folytattak szerológiai vizsgálatokat és vírusizolálási kísérleteket. magát a vírust nem lehetett kimutatni, de a betegek vérében a szerológiai vizsgálatok alkalmával talált ellenanyag a b-vírus okozta influenza átvészelésére mutatott. így többek között kisebb-nagyobb helyi járványok zajlottak le csongrádban, szentesen, makón és hasonló góccokat találtak debrecenben, hajdu, tolna, nógrád és somogy megyében több helyütt, így balassagyarmaton és kaposváron is.

az egészségügyi világszervezet jelzései is csak a szomszédos csehszlovákiából közölnek influenzás megbetegedéseket, amelyeket szintén a b-vírus okozott. valószínű tehát, hogy a mostani szórványos, bár elég nagyszámú megbetegedés/enyhe lefolyásúak voltak és csak ritka esetben jártak szövődménnyel, viszont a lázas állapot megszűnése után is elég sokáig tartott a lábadozás.

Vélemény vezet összefüggő járványra. egyébként a megbetegedések

az influenza elleni védekezésben fontos az általános egészségügyi szabályok megtartása, amivel nemcsak magunkat, hanem embertársainkat is védjük. a szervezet ellenállóképességének fokozására és a betegség könnyebb átvészelésére előnyös a citrom- és más c-vitam tartalamu élelmiszerek fogyasztása. fordítsunk továbbá gondot az időjárás ingadozásainak megfelelő öltözködésre és a lakások szellőztetésére./mti/

8.50/a 93 Pac

- 8 -

Me

bb 14. az erzsébet-híd terhelési próbájának új, mellékterméke, érettségi - a számítógépet megtanították az ember számára eddig megoldhatatlan feladat megoldására

tz/sk/s ki bs

1965. december 7.

több mint egy éve az erzsébet-híd sikeres terhelési próbája mintegy melléktermékként olyan tudományos kutatásra is lehetőséget adott, amelynek főleg a jövő tervezői látják majd hasznát.

hidak, tornyok, ipari csarnokok, panelházak, stb. tervezésénél egyaránt a legnehezebb feladat mindaddig annak a kiszámítása volt, hogyan viselkedik majd a szerkezet mozgó terhelés alatt. a rendkívül bonyolult matematikai műveletekhez többnyire hozzá sem fogtak, mert gyakorlatilag alig volt kilátás a kielégítő megoldásra.

tavaly októberben azonban a terhelési próba alkalmával az építőipari minőségvizsgáló intézet szakemberei pontosan megmérték, hogy a hidnak a szarvas-térre vezető lejárójában milyen mozgások játszódnak le, amikor különböző súlyú járművek gördültek végig rajta. ezeknek az adatoknak az alapján illéssy józsef elektromérnök, az intézet tudományos munkatársa - amint erről a közlekedéstudományi egyesület legutóbbi ülésén beszámolt - pontosan megállapította az összefüggéseket a híd szerkezet jellegzetes tulajdonságai, főleg lengésre, rezgésre való hajlama, a reá nehezedő mozgó terhelés mértéke és jellege, valamint a terhelés alatt a szerkezetben fellépett mozgások között. ezeket az összefüggéseket azután sikerült lefordítania az analóg számítógépek, elektromos nyelvére, úgy, hogy az áramkörök megfelelő kapcsolása esetén egyetlen gombnyomásra a számítógép által készített rajzon pontosan ugyanolyan, rezgések, lengések, képe jelenik meg, mint amilyenek a valóságban játszódtak le a híd szerkezetben.

minthogy a számítógép áramköreiben a várható mozgó terhelések és a megengedhető rezgések legkülönbözőbb változatai egyaránt pontosan, lemásolhatók, nincs akadálya annak, hogy - a feladatot megfordítva - a jövőben a számítógép tervezze meg az épületet úgy, hogy csakugyan a várt módon viselkedjék a mozgó terhelés hatására./mti/

.-

910/a 93 Pac

- 9 -

Me

bb 13. felépült a budafoki kísérleti lakótelep első lakóháza

i sb/tné szb ki

1965. december 7.

a 25-ös építőipari vállalat dolgozói felépítették, s már az utolsó simításokat végzik a budafoki kísérleti lakótelep első lakóházában. a kilencemeletes ház építésénél sok új anyagot próbáltak ki. a falak is új módon, csuszózsálaszással épültek, s utólag betonozták az emeleti födémekeket. az 50 lakásos ház szobáinak érdekessége, hogy a válaszfalakat majd maguk a lakók is áthelyezhetik. a lakás szilárd magja, vagyis a konyha és fürdőszoba körül a család saját életkörülményeinek megfelelően tágíthatja, szűkítheti szobáit az eltolható válaszfalakkal, újdonság a falat borító tapéta, amelynek műanyagfelülete könnyen tisztítható, lemosható. ezenkívül a legtöbb lakásban szőnyeggel borított szobát kapnak a lakók. a parketta helyett ugyanis különleges szőnyeget ragasztottak az építők a padló betonajzatára. ezt az m-1 jelű épületet karácsony táján adják át az építők, s jövő év elején már beköltözhetnek a ház lakói.

a kísérleti lakótelepen tető alá került már az m-2 és az m-3 jelű lakóház, de még sok belső munkát kell elvégezni, így az átadás jövő év második felére marad. az építők a télen megkezdik újabb épületek földmunkáit és betonozását is, hogy a három m-jelű ház lakóinak kereskedelmi és szállodaszerű kiszolgálására tervezett ellátóközpont építése is befejeződjön a jövő év végére. /mti/

bb 15. nem tölthető be képesítés nélkül pedagógus munkakör óvodákban és általános iskolákban

i vt/sk szb zs

1965. december 7.

az utóbbi években országszerte fokozatosan javult a tanerő-ellátottság. ezért a művelődésügyi miniszter - a pedagógusok szakszervezetével egyetértésben - rendelkezést adott ki, amely szerint óvónői, tanítói és általános iskolai tanári munkakörben újabb képesítés nélküli személyeket nem szabad alkalmazni. képesítés nélkülinek tekintik azt, akinek nincs pedagógus - óvónői, tanítói, tanári - oklevele. általános iskolában ugyan csak képesítés nélkülinek minősül, akinek óvónői oklevele van.

a tilalom nem vonatkozik azokra, akiket általános iskolában a gyakorlati foglalkozás - a heti kötelező óraszám legalább 50 százalékában történő tanítására tanítói vagy tanári oklevél nélkül, de a szükséges szakképesítés birtokában neveznek ki, továbbá, akiket távollevő pedagógus helyettesítésére - átmenetileg - óradíjasként alkalmaznak. /mti/

9.17/s10-bic

- 10 -

bb 16. debrecenben építik föl az ország legnagyobb műanyagfeldolgozó gyárát

i szt/sk szb ki

1965. december 7.

a nehézipari minisztérium vegyipari ágazata a harmadik ötéves tervben a rendelkezésére álló beruházási összegek túlnyomó részét a már meglévő hatalmas vegyikombinátorok tovább bővítésére fordítja, de néhány nagyszabású új beruházást is terveznek. az új létesítmények egyike egy nagy műanyagfeldolgozó gyár lesz.

jelenleg az évi 10 000 tonna kapacitású nagyterényi hungaria műanyagfeldolgozó vállalat 1000 tonna kapacitású debreceni gyáregységével látja el pvc, polietilén, polistírol és másfajta alapanyagú műanyagkészítményekkel az építőipart, a mezőgazdaságot, a közlekedést és a belkereskedelmet. mint ahogy azonban a borsodi vegyikombinátor pvc-port gyártó és granuláló üzemének termelését a harmadik ötéves tervben ötszörösére növelik, s felépítik a tiszai vegyikombinátor polietilén gyárát is. gondoskodni kell újabb nagy feldolgozó üzemről, amely a tvk-ból és a tvk-ból kikerülő sok alapanyagból késztermékeket állít elő. a nehézipari minisztérium és a vegyipari tröszt úgy döntött, hogy az új műanyagfeldolgozót a hajdúság fővárosában, debrecenben építi föl, a jelenlegi kisüzem-től különállóan, a város nyugati ipari övezetében a kishegyesi uton.

a beruházást két szakaszban hajtja végre az ezzel megbízott vegyipari invest vállalat. az első szakaszban, 1966-tól 1968-ig évi 5 000 tonna feldolgozási kapacitású üzem építenek, a másodikban ezt 12 000 - 13 000 tonnás újabb gyárrelleggel bővítik. az összesen 17 000 - 18 000 tonna teljesítményű gyár tehát az ország legnagyobb műanyagfeldolgozó üzeme lesz és a másik kettőhöz hasonlóan pvc, polietilén, polistírol csöveket, egyéb formadarabokat, használati cikkeket készít. körülbelül ezer munkást foglalkoztat majd, főleg nőket.

a több mint 200 millió forint értékű beruházás munkálatait már megkezdte a hajdu-bihar megyei építőipari vállalat. az idén elvégzi a tereprendezést, a földmunka nagy részét és nozzá fog az új gyár ut- és vívhálózatának, az építkezés energiaellátó berendezéseinek kivitelezéséhez. jövőre teljes erővel indulnak meg az építőipari munkák, s 1966-ban a nagy üzemcsarnok építésével egyidejűleg megkezdődik, s 1967-ben befejeződik a gyár szerelése is. a debreceni műanyagfeldolgozó gyár 5 000 tonna teljesítményű első részét 1968-ban helyezik üzembe, második részét pedig 1970-ben. /mti/

m
9.25/a 10.12.65

- 11 -

bb 17. 2760 községet érintenek a mávaut járatai

1 hbj/hné szb vg

1965. december 7.

a számok arról tanuskodnak, hogy öt év alatt a mávaut sokat fejlődött, nőtt a vonalhálózata, 1961-ben összesen 19 551 kilométer hosszú utvonalon közlekedtek rendszeresen és menetrend szerint a mávaut buszok, 1965 közepétől már 21 841 kilométeres utvonalon. 1961-ben 2527 községet érintettek, 1965-ben pedig 2760 helységet, sok olyan faluban is betérnek már az autóbuszok, amelyek lakóinak még éveket ezelőtt 10-15 kilométereket kellett gyalogolniuk a legközelebbi vasutállomásig, sikerült kiterjeszteni a hálózatot különösen az alföld délkeleti részén, baranya, zala, vas megyékben, ahol erre már égetően szükség volt.

évről-évre növekedett az utasok száma, 1960-ban 332,2, 1961-ben 376,8, 1962-ben 425,7, 1963-ban 482,2, 1964-ben 560,1 millió utasa volt a mávaut-nak, az idén várhatóan 580 millió lesz, beleértve, - budapest és miskolc kivételével - a városok helyi járatain utazókat is. öt év alatt 1003 autóbusszal gyarapodott a mávaut kocsiparkja, a zsufolttságot azonban nem sikerült kiküszöbölni, az utazási igényeket még nem lehet mindenütt teljesen kielégíteni, még 500-600 autóbusz kellene ahhoz, hogy minden időben kényelmes legyen az utazás, s ne forduljanak elő utasleamaradások. ma még 150-160 olyan község található az országban, amely két kilométernél távolabb fekszik a legközelebbi vasutállomástól, tehát be kell kapcsolni az autóbushálózatba, a helységek némelyikéhez azonban a főutvonatról csak földut vezet, ezekhez előbb korszerű utat kell építeni. örvendetes, hogy az iparvidékekről majdnem teljesen kivonták az ugynevezett bódés autóbuszokat, amelyeket éveket ezelőtt teherautókból alakítottak át személyszállításra. jelentős lépés a fejlesztésben az is, hogy megkezdődött, ha lassu ütemben is, a csuklósítási program végrehajtása, jelenleg már 13 csuklós busz jár budapest környékén és előrelátnatól a jövő évben újabbakat állítanak forgalomba.

az ötéves terv idején sikerült megteremtteni a mávaut nemzetközi kapcsolatait. csehszlovákia és magyarország között 1964-ben öt, 1965-ben 14 vonalon, az idén magyarország és ausztria között öt, magyarország és jugoszlávia között két menetrendszerű nemzetközi járaton szállították az utasokat, s az elgondolások szerint ezeket a kapcsolatokat a jövő esztendőben még tovább szélesítik. /mti/

9.35/a 105P₁₂

- 12 -

bb 18. továbbfejlesztik a termelőszövetkezetek forgóalap-gazdálkodását - miniszteri utasítás az 1965 évi zárszámadásokról

1 ie/kz-lm kz

1965. december 7.

a földművelésügyi miniszter és a pénzügyminiszter együttes utasítást adott ki a mezőgazdasági termelőszövetkezetek 1965 évi zárszámadásáról. az idei zárszámadásoknak külön jelentőséget ad, hogy ez az ezévi közös gazdálkodás számbavételéértékelése mellett a termelőszövetkezetekben a második ötéves terv lezárását és a harmadik ötéves terv indulási alapjának felmérését is jelenti.

az országban összesen 3278 termelőszövetkezet, 244 termelőszövetkezeti csoport, 22 halászati termelőszövetkezet, valamint 72 termelőszövetkezeti közös vállalkozás és 12 egyszerűbb szövetkezeti együttműködés készít zárszámadást. együttesen mintegy 50 milliárd forint értékű közös vagyont leltároznak, több mint 10 milliárd forint összegű jövedelmet vesznek számba és osztanak el és csaknem egymillió termelőszövetkezeti tagnak az egész évi közös munkából származó személyes részesedését állapítják meg.

az idei zárszámadással a termelőszövetkezetek lépést tesznek az önálló, vállalat szerinti gazdálkodás fejlesztésének útján is. az ilyen gazdálkodásnak nélkülözhetetlen feltétele, hogy a szövetkezetek saját erejükből biztosítsák a folyamatos termeléshez szükséges tartalékalapokat és készleteket, mint például a vetőmag, takarmány, hizóállat, különböző anyagok és fogyóeszközök. ennek megfelelően kell értékelni, elemezni a mindezeket magában foglaló forgó-alapot, vagyis tovább kell javítani a mind nagyobb jelentőségű szövetkezeti forgóalap-gazdálkodást. ennek érdekében a forgóalap számítására most olyan új módszert vezettek be, amely elősegíti a folyamatos gazdálkodáshoz szükséges tartalékok, készletek teljesebb és pontosabb számbavételét.

a zárszámadások előkészületei - kevés kivétellel - országsszerte befejeződtek. a feladatokat, problémákat megbeszélő járási tanácskozásokon több mint 10 000 termelőszövetkezeti vezető és tag vett részt; az elnökön, főagronómusokon, főkönyvelőkön kívül többenre az ellenőrző bizottsági elnökök és tagok is. még többen vesznek majd részt a tényleges zárszámadási munkákban, ezzel is biztosítva, hogy az ezévi gazdálkodás eredményeiből és hibáiból minden termelőszövetkezet már a jövő évben jól hasznosítható tapasztalatokat szűrjön le. /mti/

9.42/a 105P₁₂

- 13 -

bb 19. gyulai emeletes nővérszállás épült

vid gg-lm sr

1965. december 7.

a gyulai kórház fennállásának 120. évfordulóját 1966-ban ünnepli. a jubileumra már készülnek a kórház dolgozói. a hatalmas területen fekvő kórház ódon épületeit külsőségeiben is „megfiatalítják”, az udvart új sétányokkal, egzotikus növényekkel gazdagítják. csupán parkosításra 300 000 forintot szánt a békés megyei tanács, de számos új műszert, egészségügyi felszerelést is kapnak, a legszebb ajándékot azonban az a 65 ápolónő kapta, aki jelenleg albérletben, vagy rokonnál lakik, s még karácsony előtt beköltözhet a gyulai kórház udvarán épült emeletes nővérszállásra./mti/

--

bb 20. másfélmillió munkaóra a betakarításban

vid j-lm sr

1965. december 7.

jelentős segítséget adtak győr-sopron megye kisz fiataljai és uttörői az őszi betakarításhoz. a megyei kisz bizottságon elkészült kimutatás szerint 18 000 fiatal segítkezett a különféle mezőgazdasági termények betakarításában. a fiatalok összesen másfélmillió munkaórát dolgoztak. ez alatt az idő alatt 12 340 katasztrális holdon csaknem félmillió métermázsát terményt takarítottak be. az időjárás okozta lemaradás megszüntetésére, a szántási munkák meggyorsítására 149 traktorost küldtek kisz megbízólevéllel négy, illetve hat hét időtartamra a megye gazdaságaiba./mti/

--

bb 21. hét tanyai kollégium a hajduságban

vid tm-lm sr

1965. december 7.

a közelmúltban hajduböszörményben tanácskoztak a tanyai kollégiumok vezetői és pedagógusai. elmondották; négy esztendővel ezelőtt a hajduságban kezdeményezték, hogy a tanyán lakó fiatalokat kollégiumba helyezték el. jelenleg hajdu-bihar megyében hét tanyai kollégiumban 465 tanyasi gyermek van./mti/

--

9.47/a/10²⁰ Pac

- 14 -

bb 22. új áruház veszprémben

vid lk-lm szf

1965. december 7.

az ünnepi forgalom idejére megnyitják veszprém új nagyáruházát. az egyemeletes bástya áruház műszaki átadása már megkezdődött, szombaton megérkezett az árukészlet egy része is. ezüstvasárnap mintegy 25 millió forint értékű, bő választéku árukészlettel nyitják az áruházat. a 13 millió forintos beruházással épült áruház veszprém új városközpontjának egyik legszebb épülete./mti/

--

bb 23. amerikai tehenész nadrágok Libanonnak - szegedről

vid lk-s lm szf

1965. december 7.

a szegedi ruhagyárból utnak indították Libanonba a nemrég megrendelt cowboy-nadrágok utolsó tételét. az amerikai tehenészeknek ez a ruhadarabja úgy látszik egyre divatosabb viselet külföldön, hiszen szegedről eddig már nyolcvanezret gyártottak exportra. a december 20-i határidő előtt mindet elszállították.

a sokmillió forint értékű exportmunka eredetileg nem volt benne a gyár évi tervében. a növekvő önállósággal élve, a hungarotex-szel együttműködve vállalkoztak a különleges feladatra. a rendeléstől számított három napon belül átállították a munkaszalagokat az új exportcikkek gyártására. menet közben alakították ki a legkorszerűbb technológiát, a műveleteket kilencven százalékosan gépesítették. külön erre a célra, süritett levegővel működő automata gépet szerkesztettek, azzal erősítették fel a nadrágokra a szegecseket. a nadrágokat jóminőségű, hazai gyártmányú szürke szövetanyagból szabták./mti/

--

bb 24. guruló felvonulási épületek

vid lk-lm szf

1965. december 7.

a soproni járműgyártó kisipari termelőszövetkezetben ötletes „guruló felvonulási épületet”, terveztek és kiviteleztek az építőipar számára. a két, 7,2 méter hosszú kocsi, a vasuti vagonokhoz hasonló harmonikás folyosó köti össze. az egyik kocsiiban harminckét munkás számára van öltözőszekrény. a falra erősített asztalok leereszthetők, így a kocsi ebédlőhelyiségnek is használható. a másik kocsinan hét mosdót és egy tusoló helyiséget készítettek. itt helyezték el a konyhát is, ahol a főtt ételt felmelegítik a kocsilakók. a használt edények elmosogatására külön kis helyiség áll rendelkezésükre. ha a két kocsi közművesített területen helyezik üzembe a villanyt és a vizet a hálózatról kapcsolhatják be./mti/

--

9.55/a/10²⁰ Pac

- 15 -

bb 25. küzdelem az erózióval

vid zkz/sk-lm la

1965. december 7.

a hernád jobb partján levő községek határában a domboldalakra futó földekről évente hektáronként mintegy 15-16 tonna termőtalajt mosott le a csapadék. a vidék állami és szövetkezeti gazdaságai 1963-ban vették fel a küzdelmet a pusztító erózió ellen. a társulat azóta 34 000 holdon végzett komplex talajjavítást. a domboldalakon levő táblákon rétegvonalas művelést alakítottak ki, 8000-8000 holdon pedig kémiai talajjavítást, illetve általajlazítást végeztek. a hatalmas terület mintegy 50 százaléka szabályozták a patakokat, vízmosás-kötő gátakat és átvezetéseket építettek. az eddig együttesen 33 millió forint beruházást igénylő nagy munka első eredményei már az idén jelentkeztek. /mti/

bb 26. nagyüzemi kísérletben a karbamidos siló

vid kz/sk-lm la

1965. december 7.

állattenyésztéssel foglalkozó mezőgazdasági üzemekben - különösen a téli hónapokban - nagy gondot okoz a megfelelő mennyiségű, fehérjedus takarmány beszerzése, illetve biztosítása. e probléma megoldását keresve veszprém megye egyes mezőgazdasági üzemében már két évvel ezelőtt megpróbálkoztak az úgynevezett karbamidos fehérjedusítással. a kísérlet során, mégpedig kiváló eredménnyel, karbamidot adagoltak a szarvasmarhák takarmánykeverékéhez. a vizsgálatok tanúsága szerint ezzel átlagosan 3-5 deciliterrel növelték a tehének napi tejhozamát. a kísérlet az idén nagy arányokban folytatódik: 18 veszprém megyei község közös gazdaságaiban készítettek és etetnek egész télen át karbamiddal dúsított szilázst. ha a tapasztalatok ezúttal is kedvezőek lesznek, a következő években a megye valamennyi mezőgazdasági üzemében bevezetik ezt a módszert. /mti/

bb 28. az iparművészeti főiskola hallgatói a hódmezővásárhelyi majolikagyárban

vid gk-lm sr

1965. december 7.

az iparművészeti főiskola hallgatói az idei évtől rendszeres vendégei a hódmezővásárhelyi majolikagyárnak. a növények közül az elmúlt hónapokban mintegy harmincan töltöttek néhány hetet a városban, s többek között megismerkedtek a kerámiagyártás művészeti, illetve termelési kérdéseivel. a főiskolások bepillanthatnak a régi népi művészet alapján készülő miskakancsók, csalikorsók, virágos tálak gyártásának műhelytitkaiba. /mti/

10.03/a 1035/80

- 16 -

bb 27. „váltatják„ a napraforgót

vid kz/sk szo kz

1965. december 7.

szabolcs-szatmár hagyományos napraforgó termelő vidékein - az erdőhatáron és a rétközben - a kedvező talaj- és éghajlati adottságok ellenére az utóbbi években visszaesett a napraforgó-termelés. az ok a holdankénti hozamok folyamatos csökkenésére vezethető vissza. a nyárségi mezőgazdasági kísérleti intézet ezzel kapcsolatban megindult vizsgálatai arra hívták fel a figyelmet, hogy a korábban nagytermelékenységgel fajták az utóbbi években leromlottak, elfajzottak. a vidéken jelenleg már több mint 300 fajta elfajzott, korcs napraforgót termesztnek. az intézet éppen ezért feladatai közé sorolta, hogy örökösök a legjobb napraforgó-fajták felett, továbbá, hogy elvégezzék a szükséges fajtafenntartást és nemesítést. a következőkben a legjobb termést adó, magas olajtartalmu magvakat összegyűjtik és tovább szaporítják. a cél az, hogy holdanként legalább 8-10 mázsa termést adó fajtákat adjanak a vidék termelőinek. az ehhez szükséges nagyarányú vegyvizsgálatok már az idén megkezdődtek, s annak eredményéről rendszeresen tájékoztatják az üzemeket. /mti/

bb 29. erődítés nyomai őriszentpéteren

vid j szo sr

1965. december 7.

tizenhatodik századi erődítés nyomaira bukkantak az őriszentpéteri római katolikus templomnál végzett ásatások alkalmával. a napvilágra került cserepedarabok, a hajdani erődítés falának építőanyagát alkotó nagy méretű téglák és a téglafalat erősítő palánkos, döngött agyagos erődítmény a török elleni harcok idején terjedt el. a vidék sokat szenvedett a török harcoktól. az eredetileg román stílusú s a későbbiekben többször átépített templom valószínűleg figyelőhely volt ebben az időben. tornya - amelynek formája, alaprajzi elrendezése hasonló a baranya megyei márfai temploméhoz - kitűnő őrhely lehetett, nyilvánvalóan a kanizsa elleni végvári láncolat egyik kisebb láncszemét alkotta. /mti/

m

10.10/a 1035/80

- 17 -

bb 30. orosháza története és néprajza

vid gk szb sr

1965. december 7.

az orosházi szántó-kovács János muzeumban évek óta készülnek, hogy a felszabadulás 20. évében jubileumi monográfiát jelentessenek meg. tudományos kutatók, orvosok, agronómusok, tanárok, muzeológusok irtak egy-egy fejezetet. az „orosháza története és néprajza”, című kétkötetes mű anyagát összesítették. külön fejezet foglalkozik többek között orosháza és környéke történelmi hagyományával. 1800 oldalon sok érdekes illusztrációt, képet találhatnak az érdeklődők. a mű a gyomai kner nyomda kiadásában jelent meg. /mti/

bb 31. tükörfényessé teszi a cipőbőrt a nitrokémia új vegyszere

vid lk szb szf

1965. december 7.

a hazai bőrgyárakban eddig külföldről beszerzett drága vegyszerekkel kezelték azokat a bőröket, amelyeket a cipőgyárakban dolgoznak fel. a balatonfüzfői nitrokémia ipartelepek vegyszereinek és a simontornyai bőrgyár szakembereinek közös kísérletsorozatával sikerült hazánkban is előállítani a fontos vegyi anyagot. a laboratóriumi próbák tanúsága szerint a kémiai termék, amely ötven százalék arányban tartalmaz műanyagot, bőrkezelésre ugyanolyan alkalmas, mint a külföldről vásárolt készítmény. a tejszerű vegyi anyagot vékony rétegben juttatják a cipőbőrre, majd különleges hőkezelés, rávasalás, után kapják a tükörfényes felületet. az ellenőrzések szerint a műanyagtartalmu bevonat védőhatása is egyenértékű a külföldi szerkével.

a füzfői üzemben már felkészültek a gyártásra. /mti/

bb 32. halászlé-gyártási rekord

vid lk szb szf

1965. december 7.

a szegedi konzervgyárban rekorderedménnyel végezték a halászlé-készítési idény. a tervezett mennyiségnek több mint a kétszeresét, egymillió négyszázezer félkilós konzervdobozt töltöttek meg a hírneves szegedi ételkülönlegességgel. a területteljesítésre lehetőséget nyújtott a környékbeli, főként a fehérbors bőséges „tükörponty-termés”, valamint az, hogy a gyárnak ez a specialitása közkezdett és így könnyen elhelyezhető a hazai és a külföldi piacon. /folyt.köv./

10.20-/a 1040/pc

- 18 -

bb 32. /halászlé-gyártási... 1. folyt./- szb

a hagymával, pirospaprikával ízesített halászlé-konzerv ugyanis felmelegítés után éppen olyan ízletes, mintha a tiszai halászlé bográcsából merítenék ki. külföldön leginkább csehszlovákiaiában kedvelik, oda szállítanak legtöbbit. /mti/

--

bb 33. tizenötezer tonnával csökkentették elmaradásukat a diósgyőri blokkosri hengerészek

vid lk szb szf

1965. december 7.

a lenin kohászati művek blokkhengersonozatánál motorhibák és egyéb okok következtében több mint huszonháromezer tonna termelési elmaradás keletkezett az év közepén. a hiba megszüntetése után a szocialista címért vetélkedő hengerészbrigádok a műszakiak hathatós segítségével mindent elkövettek, hogy a tetemes hiányt csökkentésük. igyekeztek napról-napra eredményesebbnek bizonyult. előbb átlagosan napi 120-130, utóbb pedig naponta 300 tonna blokkbugával, 15 százalékkal hengereltek többet esedékes tervüknél. így négy hónap alatt kerekén tizenöt-ezer tonna többlettermeléssel harmadára csökkentették elmaradásukat.

munkájuk eredményességéhez hozzájárultak a karbantartó gépészeti dolgozók is, akik az évközi nagyjavítási munkát 10 helyett 9 nap alatt végezték el. a hengerészek az év hátralévő napjaiban arra törekednek, hogy a még fennálló nyolcezer tonna blokkbuga hiányt pótolják. /mti/

--

bb 34. nagyteljesítményű tojásválogató gép a bárri baromfinemesítő telepen

vid kz/sk szb kz

1965. december 7.

nagyteljesítményű nyugatnémet gyártmányú tojásválogató gépet helyeztek üzembe a bárri baromfinemesítő telepen. a gép és három kezelője óránként 6 000 tenyésztojást válogat szét nagyság szerint. a válogatás eredményét - automata írószerkezettel „felírja”, a tojásokra, s elvégzi a lámpázásukat is. a legnagyobb és a legkisebb tojásokat, mivel keltetésre nem alkalmasak, a kereskedelemnek adják át, a többi pedig sulycsoportonként rakják be a keltetőgépbe. a tapasztalat szerint ezzel számottevően növelik a keltetés eredményességét. /mti/

--

10.32/a 1051/pc

- 19 -

bb 35. huszonhat új itatásos borjunevelő fejér megyében

vid kz/sk-lm la

1965. december 7.

fejér megye szövetkezeti gazdaságai kitűnő eredménnyel alkalmazzák a borjunevelés korszerű - itatásos - módszerét. az év végéig 26 újabb „boci óvodát”, annak átrendeltetésének és ezzel 74-re szaporodik a megyében az itatásos borjunevelők száma. a korszerű borjunevelőkben tápszerekkel nevelik a kis állatokat, s ezzel a tapasztalat szerint borjanként körülbelül 1000 forintot takarítanak meg./mti/

..-

bb 36. kiváló eredmények a szegedi kenderfonó új gépein

vid lk-lm szf

1965. december 7.

befejezték a szegedi kenderfonógyár százmillió forintos rekonstrukciója során berendezett új üzemszerek, gépek, műszaki átvételét. a gyár területén porelszívó és klímaberendezéssel ellátott új fonócsarnokot, teljesen gépesített bálarakort építettek. a hőenergia gőztávvezetéken érkezik a szegedi hőerőműből.

a beruházási összeg nagyobb részét új gépekre fordították. a gépek korszerűségére jellemző, hogy például az új angol végfonógépek teljesítménye kétszeresen meghaladja a régi-ekét, amelyeket hat-hét évtizede ugyancsak Angliából szereztek be. az ujakon pneumatikus szivókészülék könnyíti meg a szakadt szálak összekötését. a nyugatnémet nyújtógépeken elektromos hidraulikus készülék önműködően szabályozza a nyújtás egyenletességét, s teremti meg a kiváló minőségű fonálkészítés feltételét.

már valamennyi gép teljes üzemmel működik, s elérték velük a várakozásnak megfelelő termelési szintet. a napi terveket az üzem általában százötven százalékos fölött teljesíti. így az év végéig előreláthatólag megszüntetik majd az elmaradást, amelyet a rekonstrukció nehézségei okoztak./mti/

..-

10.40/a 1120 Pnc

- 20 -

bb 37. véradás a győri magyar vagon- és gépgyár brigádmozgalmában

vid j-lm sr

1965. december 7.

a legutóbbi véradás alkalmával a győri magyar vagon- és gépgyár közötti járműgyárban az üzemek dolgozóinak tíz százaléka vért adott. a győri vérellátó és vérkonzerváló állomás dolgozói meghívták az üzemi, a társadalmi, valamint a tömegszervezeti vezetőket, hogy tekintsék meg az állomás munkáját. a látogatás alkalmával a gyár vezetői elmondották, hogy kötelességüknek érzik támogatni a véradómozgalmat, és a jövőben a munkaversenyt segítő brigádmozgalmában is helyet kap a véradás./mti/

..-

bb 38. „kombinált”, tolóhajó egységet terveztek balatonfüreden a Nilusra

vid lk-lm szf

1965. december 7.

a magyar hajó- és darugyár balatonfüredi üzemegegyesében Székely Sándor főkonstruktor irányításával előkészítették a legújabb típusú tolóhajó egység terveit. a hazai vizeken kevésbé ismert típus érdekessége, hogy nem vontatja, hanem maga előtt tolja az áruval megrakott uszályt. hasonló vízi járművekből eddig harmincegyet készített a gyár egyiptomi megrendelésre.

a következő években némi változtatással kerülnek ki az üzemből a tolóhajók. a most elkészült tervek szerint az új tolóhajó ugynevezett kombinált kiképzésű lesz, a szárazáru szállításon kívül tankhajóként is használhatják. az olajat a hajótest két oldalán levő olajtartályokban gyűjthetik össze. az új típus két, összesen 420 lóerő teljesítményű gépet kap, amelyek óránként 13 kilométeres sebességgel hajtják az egységet. összesen 920 tonna árut helyezhetnek el az új vízi jármű raktáraiban.

a tervezők messzemenően gondoskodtak a személyzet kényelméről is, izlésesen berendezett kajütök állnak majd a Nilusi „magyar flotta”, tisztjeinek és legénységének rendelkezésére.

a tervek alapján jövőre építik meg az első új típusú hajót./mti/

..-

10.45/a 1120 Pnc

- 21 -

bb 39. központi fűtéses istálló a tatai tangazdaságban

vid kz/sk-lm la

1965. december 7.

keresztelési, nemesítési célok szolgálatában a tatai tangazdaság svéd sertések tenyésztésére tért át. a kényes jószágok kezdetben nehezen bírták az itteni klímát: 20-22 százalékok már az első hónapokban elpusztult. a problémát végülis állandó 18-20 fokos hőmérséklettel, 70-80 százalékos páratartalmat biztosító központi fűtéssel oldották meg. a kellemes „éghajlatu”, megfelelő páratartalmu istállóknak szinte egyik napról a másikra megszűntek az állományt tizedelő betegségek. a központi fűtéses istállóknak a svéd malacok gyorsan fejlődnek, már tizhetes korukban elérik a 18-22 kilós súlyt. az itteni tapasztalatok alapján a szakemberek kísérletezni kezdtek a hizlaldák központi fűtésével is. az alapötletet az a régi közismert tény szolgáltatta, mely szerint a téli időszakban a hizók az abrak egy részét nem súlyuk gyarapítására, hanem környezetük fűtésére használják fel. az ezzel kapcsolatos kísérleteknek mindenekelőtt azt kell tisztáznunk, hogy az „abrafűtés”, vagy pedig a mesterséges központi fűtés kerül-e többé./mti/

--

ub 40. teljesítette exporttervét a tatabányai bányagépgyártó

vid lk-lm ki

1965. december 7.

a tatabányai bányagépgyártó és javító vállalat dolgozói az idén több külföldi vállalat részére készítettek berendezéseket. indának üveggyári hűtőkemencét, csehszlovákiának, a skoda gyár részére, gravitációs állványokat, a szovjetunióknak vasbetongyári berendezéseket szállítottak. az exportra szánt termékek utolsó darabjait is elküldték már a tatabányai üzemből.

az év utolsó heteit is jól kihasználják, a kecskeméti kádgyár bővítését segítik. a kecskeméti üzem új berendezéseit zömmel angol cél szállítja, a tatabányaiak pedig állványokat, darupályát és nagyméretű vasszerkezeteket készítenek. tervük szerint az év végéig kétféle millió forint értékű berendezést állítanak elő a kecskeméti üzem részére./mti/

--

11.55/a 1205 Pnc

- 22 -

bb 41. pótolták az árvíz okozta termelés kiesést a komáromi betonelemgyár dolgozói

vid lk-lm ki

1965. december 7.

a komáromi betonelemgyárnak tizenkét napos termelés kiesést, mintegy másfél millió forint veszteséget okozott az árvíz. úgy tervezték, hogy december végéig pótolják ezt az elmaradást, de jól szervezett munkával már most letörlesztették adósságukat.

a termelésemelkedést nem a munka intenzitásának növelésével, hanem ujitással, a már tervezett műszaki intézkedések gyorsabb megvalósításával érték el. több munkahelyen megszüntették a nehéz fizikai munkát. gépesítették például a nagy-súlyú betonelemek szállítását, korszerűsítették a csarnokon belüli anyagmozgatást. a bányaidomkőgyártó csarnokban nyersanyagadagolókat szereltek fel. az új berendezéssel megszünt az egészségre ártalmas cementporzás és gyorsabb, pontosabb az alapanyagok keverése./mti/

--

bb 42. megkezdődött a téli nagyjavítás a tatabányai cementgyárban

vid lk-lm ki

1965. december 7.

a tatabányai cement- és mészműben megkezdődött a téli nagyjavítás. kőművesek, lakatosok, hegesztők villanyszereledek és ácsok szállták meg a gyár csarnokait. a tavaszig tartó nagy munka idején gondosan megvizsgálják és kijavítanak minden berendezést. az új mészmű kemencéinél kezdtek munkához, majd a kőbányai berendezések kerülnek sorra. újrafalazzák a klinkerégető kemencék belső bélését és több olyan módosítást alkalmaznak, amelyekkel a jövő évben gazdaságosabb lesz a berendezések működése.

a tatabányai gyárban a klinkerégető kemencék az idén alapos kihasználás után állnak le. havonta egy-egy kemence 700 óránál is több ideig termelt, s ezzel a klinkerégető kemencék kihasználásában országos rekordot értek el./mti/

--

12.55/a 1320 Pnc

- 23 -

bb 43. időjárásjelentés

sk szb

1965. december 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1965 december 7-én, kedden 13 órakor :

az enyhe idő tovább tart

európa felett tovább tart a nyugati-délnyugati áramlás, ennek következtében az enyheség napról-napra fokozódik szárazföldünk belsejében. a tegnapi hőmérsékleti csúcsertékek például közép-európában 4-8 fokkal magasabbak voltak, mint az elmúlt három év hasonló időszakának átlagos értékei. hazánkban tegnap borult, enyhe idő volt. sok helyen esett az eső. mennyisége a csapadéknyom és 27 milliméter között változott. a 20 millimétert meghaladó értékeket a dunántul középső részein mérték. a hőmérséklet tegnap napközben északkeleten 2-7, délnyugaton 7-12 fokig emelkedett. ma reggelre 0 - plusz 5, a délnyugati megyékben 6 fokig hűlt le a levegő. a sík vidékterületeken ma reggelre minden hó elolvadt, a hegyek hóviszonyaiban lényeges változás nem történt. ma reggel 7 órakor számottevő hóvastagságot csak a mátra-hegységből jelentettek, kékestetőről 16, galyatetőről 21 centimétert, a hó jeges, kerges.

ma délelőtti országszerte borult, enyhe idő volt, kevés hely kivételével esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor 2-7 fok között változott.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 5,8 fok volt, 3,2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: jobbára borult, enyhe, párás idő, többfelé újabb eső. mérsékelt szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 5-10 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 251 centiméter. /mti/

m

13.40/a 1405¹_{Pr}

- 24 -

bb 44. nemzetközi jogásztanácskozás szegeden

vid j-lm sr

1965. december 7.

a magyar tudományos akadémia állam- és jogtudományi intézete, valamint a józsef attila tudományegyetem közös rendezésében kedden háromnapos polgári jogi tudományos munkaértekezlet kezdődött szegeden, a helyi egyetemek dugonics téri központi épületének dísztermében.

a tanácskozás tizenöt külföldi vendégét, - a bulgáriából, csehszlovákiából, jugoszláviából, lengyelországból, az ndk-ból, romániból és a szovjetunióból érkezett tudósokat, - valamint a konferencia munkájában résztvevő mintegy 60 magyarországi jogászt dr. fodor géza, a szegedi józsef attila tudományegyetem rektorhelyettese köszöntötte. a rektorhelyettes linnepi megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a tudományok eredményes művelése megköveteli a nemzetközi tudományos eredmények állandó figyelemmel kísérését, az együttműködés sokoldalú kifejlesztését, különösen pedig a szocialista országok tudósainak baráti összefogását. elmélyült, alkotó tudományos eszmecsere alakulhat ki a mostani szegedi nemzetközi jogásztanácskozáson is, hiszen általában minden szocialista országban előtérbe került kérdések, mint a szocialista polgári jog struktúrája és kutatásának módszerei, a szerződések elméleti alapjai, valamint az állami vállalatok közötti szerződések új problémáinak megvitatása szerepelnek a napirenden.

a vendégek nevében a megnyitó ülésen felszólalt sz.m. bratusz professzor, a szovjet törvényhozás szövetségi tudományos intézetének igazgatója. többek között elmondotta, hogy az iparirányítás átszervezésével kapcsolatos kérdések fontos elméleti és gyakorlati feladatok megoldására hívják fel a szocialista országok polgári jogi tudósait.

a munkaértekezleten kedden elsőnek dr. eörsi gyulának, az mta levelező tagjának „a szocialista polgári jog struktúrája és kutatásának módszerei”, című referátumot vitatták meg. /mti/

14.00/a 1410¹_{Pr}

- 25 -

bb 45. nagy érdeklődés kíséri a burmai fővárosban rendezett első magyar árubemutatót - a kiállítás építésének nyilatkozata

1 sz/tné-lm vg

1965. december 7.

rangunban november 30-tól december 10-ig tart a magyar ipar készítményeinek bemutatója. most érkezett haza a kiállítás tervezője és építész, gergely istván, a magyar kereskedelmi kamara dolgozója, aki az mti munkatársának a következőket mondotta:

- bár a magyar áruk közül egynéhány már eddig is eljutott burmába, mégis nagy érdeklődést váltott ki kiállításunk, mivel e távoli ország lakói most első alkalommal ismerkedhetnek meg a magyar ipar készítményeinek nagy választékával. az érdeklődésre jellemző, hogy a 750 négyzetméteres helyiségben levő kiállításnak az első két napon tízezer látogatója volt, ami a kis területet és az ottani éghajlati, és egyéb viszonyokat figyelembe véve, nagy eredmény. a hivatalos körök és a sajtó képviselői is meleg fogadtatásban részesítették a kiállítást és a megnyitás alkalmából odaérkezett magyar egészségügyi küldöttséget.

a burmai sajtó és a különböző forrásokból származó vélemények szerint helyes volt, hogy olyan kiállítást rendeztünk, amely közvetlenül és csakis a burmaiaknak szól, s ki választottuk azokat az árukat, amelyek az ottani gazdasági fejlődésnek, az igényeknek megfelelnek és a lakosság érdeklődését felkelthetik.

- két szakmai napot tartottunk, az egyiket a közegészségügy képviselői, a másikat az ipari és technikai szakemberek számára. bemutattuk a különböző orvosi, laboratóriumi és geodéziai műszereket, az erőáramu berendezéseket, szivattyukat, kompresszorokat. ezenkívül kiállítottunk szerszámokat, mezőgazdasági munkaeszközöket, izzólámpát, hőpalackot, többféle közhasználati cikket, köztük textiliát. filmetvetítő termet rendeztünk be, ahol a magyarországról készített felvételeket és szakfilmeket láthattak a vendégek. az üzembehelyezett tv-lánccal a kiállítás színhelyén a látogatók bevonásával tv-játékot szerveztünk.

- burmai tapasztalataimat úgy összegezhetem, hogy kiállításunk sikeres, hasznos volt, mind a kereskedelem, mind az országaink közötti kapcsolatok kiépítését tekintve - fejezte be gergely istván./mti/

-. -

14.09/a 14²⁵P_{ne}¹

- 26 -

bb 46. a sok eső miatt víz alá kerültek az alacsony fekvésű szántóföldek somogyban

vid ká/sk szb ká

1965. december 7.

somogyban a sokévi átlagot meghaladó mennyiségű csapadék hullt az idén. különösen a megye délnyugati részében a barcsi, a csurgói és a nagyatádi járásokban volt sok eső, s emiatt víz alá kerültek az alacsony fekvésű területek. a lábodi állami gazdaságban emberemlékezet óta nem mértek még 780 milliméternél magasabb csapadékot éves átlagban, most viszont már eddig több mint 1000 milliméternyi eső esett. novemberben 170 milliméter csapadék áztatta a földeket. ebben a gazdaságban mintegy 2000 hold szántóföld került víz alá, s az őszi vetések egy részét is víz borítja. a jövő évi kenyérnek való megmentése érdekében vízlevezető brigádok dolgoznak a veszélyeztetett területeken, utat nyitnak a felesleges csapadéknak. ahol erre nincs mód, földgáttal körülvett gyűjtőmedencékbe irányítják a vetésekről a vizet. /mti/

-. -

bb 47. nyár elejétől késő őszig kombájnon

vid ká/sk szb ká

1965. december 7.

a nyár elején ültek gépre a hajduszoboszlói állami gazdaság kiváló kombájnosai, s késő ősszel hagyták abba a munkát. a szovjet gépekkel a borsó cséplése, az árpa és a buza aratása után beálltak a kukorica táblákba. a hajduszoboszlói állami gazdaságban hét, adapterrel felszerelt szk típusu kombájn aratta, morzsolta a tengerit, s a szemesterményt vontatókkal egyenesen a műanyagfóliával bélelt silógödörökbe szállították. egészen december elejéig dolgoztak, és a hét hajduszoboszlói kombájn csaknem 190 vagon tengerit tört és morzsolta le. kunkli péter, állami-díjas kombájn teljesítménye itt is kiemelkedő volt. a nyári betakarításnál 110 vagon terményt szállítottak el gépétől, tengeriből pedig 40 vagonnal tört le. július elején indította be a gépét a gabona táblában, s kisebb megszakításoktól eltekintve még november végén is dolgozott a kukoricaföldeken. amikor az idő kedvezett a napi átlagteljesítménye 200 mázsán felül volt a tengeri törésnél. /mti/

-. -

m
14.15/a 14³⁰P_{ne}¹

- 27 -

bb 49. koszoruzás és kitüntetések a magyar sajtó napján

t vt/sk szb zs

1965. december 7.

kedden délelőtt a magyar sajtó napja alkalmából koszoruzási ünnepséget rendeztek a kommunisták magyarországi pártja visegrádi-utcai volt székházának - a vörös ujság egykori szerkesztőségének - falán elhelyezett emléktáblánál. a magyar ujságírók országos szövetségének koszoruját komját inén alelnök és siklósi norbert főtitkár, a népszabadság szerkesztőségének koszoruját gosztonyi jános, a szerkesztő-bizottság vezetője és kovács józsef, a szerkesztőség pártbizottságának titkára; a nyomda-, a papiripar- és a sajtó dolgozói szakszervezetének koszoruját szőlősi ernő, a szakszervezet elnöke és kovács andrás, az ujságírók és kiadói dolgozók szakmai elnökségének titkára helyezte el.

délben a parlament munkácsy-termében kisházi ödön, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke kitüntetéseket adott át. jelen volt cseterki lajos, az mszmp központi bizottságának titkára, brutyó jános, a szot elnöke, - a politikai bizottság póttagjai; kiss károly, az elnöki tanács titkára, orbán lászló, az mszmp központi bizottsága agitációs és propaganda osztályának vezetője; barcs sándor, a muosz elnöke, mihályfi ernő, a magyar nemzet főszerkesztője, - az elnöki tanács tagjai; naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője.

a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetésben részesült a váratlanul elhunyt dr. kocsis ferenc, az élet és tudomány főszerkesztője, továbbá lukács lászló, a népszabadság rovatvezetője, dr. nemes györgy, az élet és irodalom főszerkesztője, paizs gábor, az esti hirlap helyettes főszerkesztője, sós endre, a magyar nemzet főmunkatársa, varga józsef, a szolnok megyei néplap főszerkesztője és zsidai pál, a népszava munkatársa.

a munka érdemrend ezüst fokozata kitüntetést kapta andrás endréné, a „csepel,, című lap munkatársa, dr. baczony lászló, a magyar távirati iroda munkatársa, bécs istván, a magyar ifjuság rovatvezetője, déri károly, a magyar televízió rovatvezetője, gábor istván, a magyar nemzet munkatársa, hamvas endre, a magyar rádió görög szekciója vezetője, markovits józsefné, a vas népe helyettes főszerkesztője, matuska istván, a közlekedés- és postaiügyi minisztérium posta osztálya főelőadója, mikes györgy, a ludas matyi olvasószerkesztője, rácz ernő, a kisal föld főmunkatársa, ritter tibor, a magyar rádió rovatvezetője, sipkay barna, a kelet-magyarország olvasószerkesztője, szávay edit, a nők lapja tördelészerkesztője, tábori andrás, a figyelő rovatvezetője; /folyt.köv./

14.40/a/

- 28 -

bb 49. /koszoruzás és.... 1. folyt./- szb

a munka érdemrend bronz fokozata kitüntetést kapta bányász béla, a fejérmegyei hirlap rovatvezetője, bilka pál, a magyar televízió helyettes fősztályvezetője, csécsai józsefné, várkonyi margit, a népszava rovatvezetője, fejes istván, az „ózd vasas,, című lap szerkesztője, fényes tamás, a magyar távirati iroda fotóriportere, frűhzeitig ferencné, a budapest 70. számú postahivatal hirlapkézbesítője, hosszu sándor, az athenaeum nyomda korrektora, dr. jakab imre, a posta központi hirlapiroda helyettes igazgatója, konkoly tiborné, a magyar rádió bemondónője, kovács gyula, a hirlapkiadó vállalat csoportvezetője, lenyó lászlóné, a magyar ujságírók országos szövetsége munkatársa, márványi györgy, a magyar rádió helyettes osztályvezetője, roska miklós, a magyar rádió helyettes rovatvezetője, simonyi pál, a szikra lapnyomda gépszedője, szekulityi péter, a tolnamegyei népujság rovatvezetője és vincze istvánné, a „nógrád,, című lap munkatársa.

ezután ilku pál művelődésügyi miniszter átadta az idei rózsza ferenc díjakat, majd a sajtó több dolgozójának a szocialista kulturáért miniszteri kitüntetést.

a rózsza ferenc díj 1. fokozatát kapta: máté györgy, a népszabadság főmunkatársa, polgár dénes, az mti külpolitikai szerkesztőségének helyettes vezetője; 2. fokozatát demeter imre, a film, színház, muzsika helyettes főszerkesztője, kékesdi gyula, a népszabadság főmunkatársa; 3. fokozatát antalffy gyula, a magyar nemzet olvasó-szerkesztője, bajor nagy ernő, a szabad föld rovatvezetője.

a kitüntetettek nevében máté györgy mondott köszönetet.

/a következő bekezdés 20 h-ig embargós!/

este a minisztertanács tájékoztatási hivatala és a magyar ujságírók országos szövetsége - a sajtó napja alkalmából - baráti találkozót rendezett a magyar sajtó házában. /mti/
--

m

14.44/a

- 29 ó-

bb 48. közigazdászok, agrárszakemberek tanácskozása a mezőgazdasági települések távlati fejlesztéséről

t ft/tr-lm sr

1965. december 7.

építészeti, agrár és gazdasági szakemberek, szociológusok részvételével település-fejlesztési konferenciát rendezett kedden a Kossuth klubban a tit. közigazdasági és agrártudományi országos választmány. a szocialista mezőgazdaság munkaszervezését és munkaerő-gazdálkodását legjobban segítő faluközpontok és majorok kialakításának társadalmi, közigazdasági kérdéseit tüzték napirendre - felvázolva a majdani vidéki települések modern, legcélszerűbb formáit.

Dr. Soós Gábor földművelésügyi miniszterhelyettes vezette a tanácskozást, amelynek két vitaindító előadását Dr. Perczel Károly építész és Dr. Gönczi Iván tanszékvezető professzor tartotta.

Szükségessé teszi a vidék települési arculatának megváltoztatását - hangzott el egyebek között - hogy az agrártechnika és a közlekedés fejlődésével a korábbinál lényegesen kevesebben dolgoznak a mezőgazdaságban: 1949-ben az összlakosságnak 50 százalékát, 1963-ban 33 százalékát foglalkoztatta a mezőgazdaság. a korszerű munkamódszerek lehetővé teszik, hogy mind nagyobb területeket tudjanak megművelni egy-egy lakóközpont munkaerő „kisugárzásával”, ezért csökkenőben van az „aprófalvak”, - ezernél kevesebb lakosu települések - száma, hálózatában gyérül a tanyavilág is. a népesség ugynevezett nagyfalvakba, mezővárosokba húzódása a mezőgazdasági termelést befolyásoló munkaerő-eloszlás szempontjából azonban csak addig egészséges, míg egy-egy települési egységre nem jut nyolc tizezernél több lakos. a település-fejlesztés távlati tervében a körzetközponti falu a legigéretesebb forma: a vidék arculatát - ahol csak lehetséges - úgy rendezik majd át, hogy nagyobb falvak gyűrűjében körkörösén kisebb lakóegységeket alakítsanak ki, ahol csak a földeken kinn dolgozók élnek, ők is inkább csak a munkanapokon. a közintézményeket, kulturális létesítményeket, stb. a termelési körzet „főfalvában”, építik, ahol igyekeznek városiasá tenni az életet.

/folyt.köv./

14.50/a

- 30 -

bb. 48./közigazdászok.....-folyt./-lm

a termelésnek körzeten belüli szakosítására már jó eredmények születtek például az alföldi mezővárosok, Hajduböszörmény, Karcag, Kisujszállás, Prosháza határain gazdálkodó tsz-ekben. a munka- és a lakóhelyek kijelölésénél arra törekedtek, hogy az utazási idő alkalmanként ne haladja meg a - nemzetközi „tűrés”, szerinti - fél, háromnegyed órát. alaposan mérlegelni kell tehát a területhez kötött beruházások megtervezését és elhelyezését, a szakembereknek nagy körültekintéssel kell eljárniuk a majorok, a vízellátás, a villanyhálózat, a fő- és bekötő utak, az öntöző- és lecsapoló csatornák, a zártrendszerű öntözőtelepek, a feldolgozó üzemek kialakításánál. csak ilyenformán biztosítható - de így igen eredményesen - a termelésnek és a munkaszervezésnek a körzetenkénti optimális koncentrációja.

az előadásokat sokrétű eszmecsere követte./mti/

bb 50. háromnapos tanácskozást rendeznek a tropikalizálásról - sajtó-tájékoztató a gépipari tudományos egyesületben

t tz/hné-lm vg

1965. december 7.

december 13-15 között háromnapos konferenciát rendez a gépipari tudományos egyesület azokról a módszerekről, amelyek elsősorban a gép-, jármű-, erőáramu, híradástechnikai és műszeripar termékeit a mienktől lényegesen eltérő klimatikus viszonyok között is üzembiztosá tehetik. ennek a tropikalizálási konferenciának a jelentőségéről és tematikájáról kedden a technika házában tájékoztatták a sajtó képviselőit a tanácskozás rendezői.

amint elmondották, a föld lakóinak több mint 60 százaléka trópusi klímájú területeken él - az ezekre a helyekre szállított áruk, berendezéseknek éppen a klímával összefüggésben számos, károsító támadást kell elviselniük. a berendezéseket ugyanis ott nemcsak a mienknél nagyobb arányú korrózió, hanem a penészek, sőt a különböző rovarok és rágcsálók ellen is meg kell védeni. a védelem módja lehet vagy a különleges konstrukció - például légmentes lezárás - vagy a trópusok veszélyeinek ellenálló, ugynevezett trópusálló anyagok felhasználása, esetleg impregnálás, megfelelő bevonatok, stb. alkalmazása.

a magyar ipar több mint egy évtizede szállít különböző iparcikkeket trópusi vidékekre. nekünk is éppen olyan fontos érdekünk tehát ezeknek a termékeknek a tropikalizálása, mint a trópusokra exportáló többi országoknak.

/folyt.köv./

14.55/a

- 31 -

bb 50. /háromnapos... 1. folyt./- szb

a konferencián a szó szoros értelmében vett tropikalizáláson kívül megtárgyalják a nagyvárosok erősen szennyezett levegője által az ipar legkülönbözőbb termékeiben okozott károk kivédésének lehetőségeit is.

e kérdések megvitatásá, valamint a különböző országokban szerzett tapasztalatok kölcsönös megismertetése lesz a célja a háromnapos konferenciának, amelyen a hazaiakon kívül előre láthatólag 40 külföldi - angol, bolgár, csehszlovák, lengyel, ndk-beli és román - szakember vesz majd részt. /mti/

bb 51. háromféle gomb akkumulátor, akku-telepek, töltőkészülék - miniatűr zseblámpa, világító töltőtoll - a medicor művek „apróságai,,

t kf/kf szb vg

1965. december 7.

a medicor művek illatos uti telepén kedden bemutatták a sajtó és a kereskedelem képviselőinek a vállalat apró újdonságait, a gomb akkumulátorokat, az ezekből készült telepeket és a hozzájuk való töltőkészüléket.

a medicor csaknem két éves munka után jutott el ahhoz, hogy ezeket a cikkeket most báran adja a hazai felhasználók és a külföldi vásárlók kezébe. magyar találmány alapján az idén kezdtek sorozatban gyártani a cink-ezüst gomb akkumulátor első, 80 milliamperórás, típusát, s a hasonló teljesítményű lapos akkumulátor telepeket, a miniatűr energiaforrás és tároló tranzisztoros rádiók, halló készülékek, villanyborotvák, működtetéséhez, egyéb kisméretű elektronikus berendezésekhez használható. a magyar gyártmányú akkumulátorok és telepek - kifogástalan minőségben készülnek, s nemcsak felveszik a versenyt az elismert külföldiekkel, hanem jobbak is azoknál. élettartamuk, teljesítményük, a külföldiekével azonos méretek ellenére, kétszeres. a medicor az akkumulátor telepekéhez töltőkészüléket is gyárt. a készülék 220 voltos hálózati árammal 10-15 óra alatt „frissíti,, fel a kimerült telepet, amely ujként működik. egy-egy telep akár ötvenszer is feltölthető.

a töltő készüléknek egyéb haszna is van. megszüntethető vele például a kis villanyvasutal rendelkezők állandó elem gondja. a készülék ugyanis a 220 voltos hálózati áramot 9 voltossá alakítja át, s így hajtani tudja a parányi villanyvasutat, feleslegessé teszi a gyorsan kimerülő száraz elemet.

/folyt.köv./

^m
15.05/a

- 32 -

MTI

bb 51. /háromféle gomb... 1. folyt./- szb

a 80 milliamperórás gomb akkumulátorokat, telepet és a töltőkészüléket most már vidéken is forgalomba hozzák. jövőre egyébként annyit gyártanak már belőlük, hogy a hazai és az export igényeket egyaránt kielégítik.

a tájékoztatón elmondották, hogy a medicor jövőre újabb két típusu, az 50 és a 300 milliamperórás, gomb akkumulátor és telep sorozatgyártását is megkezdi. ezenkívül melléktermékként gyártják majd a medilux öntöltős zseblámpát. a 7 centiméter hosszú, 3,5 centiméter széles és 1,8 centiméter vastag zseblámpa két, egyenként 300-as, gomb akkumulátorral működik, s az akkumulátorok - anélkül, hogy a készülékből ki kellene venni őket - hálózati árammal feltölthetők. a másik apró újdonság a világító töltőtoll, amelynek gyártását ugyancsak jövőre tervezik. /mti/

..-

15.10/-n ISB BE.

-33-

bb. 52. több mint tíz millió forint értékű idegenforgalmi beruházás a hajduságban

vid lk/ki/gy/bs

1965. december 7.

debrecen és hajdu-bihar megye idegenforgalmi helyzetéről tanácskozott keddi ülésén a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága. a megyei idegenforgalmi hivatal jelentése szerint az idén több mint tízmillió forint értékű idegenforgalmi beruházás készült el a megyében. megnyitott a debreceni és a hajduszoboszlói kemping, befejeződött a hortobágyi szekérállás épületének felújítása. ebben az épületben kapott helyet a pusztai múzeum, a hortobágyi idegenforgalmi kirendeltség és az ajándékbolt. hajduszoboszlón befejeződött a gyógyfürdő korszerűsítésének egyik szakasza.

az ismertett adatok szerint az év első kilenc hónapjában 187 000 belföldi 793 000 vendégnapot, 34 000 külföldi pedig 57 000 vendégnapot töltött el debrecenben, hajduszoboszlón és a hortobágyon.

az ülésen bejelentették, hogy a hajdusági kempingeket fejlesztik. a debreceniben fedett társalgót, a hajduszoboszlóiiban pedig fedett főzőhelyet létesítenek.

a jövő év júniusában a hortobágyon nemzetközi Lovasnapokat, debrecenben nyári egyetemet, nemzetközi kórusfesztivált, népművészeti napokat rendeznek. ezenkívül fogadják a kemping klubok nemzetközi résztvevőinek hazai csoportját, valamint az eszperantó világkongresszus többszáz vendégét./mti/

..

bb. 53. mindkét borsodi szénbányászati tröszt teljesítette második ötéves tervét

vid lk/ki/gy/bs

1965. december 7.

a borsodi szénbányászati tröszt kedden befejezte második ötéves tervét. az év végéig terven felül még mintegy 333 000 tonna szenet küldenek felszínre.

a terv határidő előtti teljesítését ötéves szivós munka előzte meg. a termelésnövekedését számottevően segítette a munkahelyek koncentrációja. a korszerű, acéltámmal biztosított frontfejtések homlokossza megnégyszereződött. ezekről a nagytermelékenységű munkahelyekről kézi lapátolás nélkül, kaparó- és gumiszállítószalagok hordják a szenet a csillékbe, illetve a felszínre.

/folyt. köv./

16.10/-n

-34-

bb. 53. /mindkét borsodi.... 1. folyt./ gy

a szénfalnál dolgozó bányászok teljesítménye csaknem 20 százalékkal emelkedett. így a többlettermelés 80 százalékát létszámnövekedés nélkül érték el.

a feladatok végrehajtásából oroszánrészt vállalt a tröszt üzemeiben a szocialista címért versenyző 556 munkabrigád, amelyek közül csaknem 300 nyerte el a tervidőszakban a megtisztelő címet.

befejezte második ötéves tervét az ózdvidéki szénbányászati tröszt is. a tröszt dolgozói az év végéig kerekén százezer tonna szenet termelnek terven felül. az ózdvidéki bányászok a minőség javításában érték el jó eredményeket, s ezzel tonnánként 10 forinttal növelték a bevételt./mti/

..

bb. 54. verőkerekes szénörlő malmok vietnam részére

vid lk/ki/gy/bs

1965. december 7.

a dunai vasmű általános lakatos üzemében négy szénörlő malmot készítettek a vietnami demokratikus köztársaság részére. egy-egy malom óránként 30 mázsa teljesítményű. az első malmot a vietnami megrendelő már átvette és a többiek átvételére is rövidesen sor kerül. a hazai és külföldi erőművek részére már ötven ilyen típusú szénörlő malmot gyártott a dunai vasmű./mti/

..

bb. 55. Létörlesztették az árvíz miatt keletkezett adósságot a mohácsi selyemgyár dolgozói

vid lk/ki/gy/bs

1965. december 7.

az árvíz idején a mohácsi selyemgyár udvarának nagy részét víz borította. a szövetségesszónákat otthonaik védelmére szólította el a gépek mellől, a férfiak pedig a gátakon álltak helyt. mindez közrejátszott abban, hogy tízezer méter ágykábátnak, pongyolának való anyag szövésével maradtak adósak. ma már azonban kedvező eredményekről adhatnak számot a selyemgyáriak. nemcsak a tartozást törlesztették, hanem hetvenezer méterrel túl is teljesítették esedékes évi tervüket. az óránként egy dolgozóra jutó vetésszám jelenleg másfélezerrel magasabb a tavalyinál./mti/

..

16.20/-n

-35-

bb. 56. gyógyszeralapanyagot gyártó üzem próbái kezdődtek meg balatonfüzfőn

vid lk/ki/gy/bs

1965. december 7.

a balatonfüzfői nitrokémia ipartelepeken kedden új üzemen kezdtek meg a műszaki próbákat. az ugynevezett „d„ csarnokban elhelyezett gépi berendezésekkel nagy mennyiségben készítenek a gyógyszeripar számára nélkülözhetetlen alapanyagokat. itt készül majd az egyik legkeresettebb gyógyszer, a benzil-cianid, amelyet elsősorban altatók, idegcsillapítók előállításánál használnak fel. ebből a vegyszerből évente 250 tonnát gyárthatnak. az üzem másik terméke a pna gyógyszeralapanyag lesz, amelyet mint nagy hatékonyságú szert tartanak számon. ebből évente ötszáz tonnát készítenek és így részben külföldi behozatalt szüntetik meg.

az üzemszerű termelést a próbajáratások után kezdik meg./mti/

..

bb. 57. ankét az ellenőrzésről

vid tné/sr/gy/bs

1965. december 7.

a nyiregyházi járási népfrent bizottság kedden, szerdán és csütörtökön nyolc helyen rendez ankétot a termelőszövetkezetekben működő ellenőrző bizottsági tagok, járási, községi, vállalati és tsz jogászok részvételével. az ankétokon részletesen foglalkoznak az ellenőrzéssel kapcsolatos feladatokkal. a megbeszéléseken mintegy 160 ellenőrzési bizottsági tag, illetve jogász vesz részt. kedden nyiregyházán, nyirbogdányban és Ibrányban tartották meg a tanácskozást./mti/

..

bb. 58. tizenöt éves a tolna megyei népujság

vid gy/bs

1965. december 7.

kedden a sajtónap alkalmából szekszárdon az mszmp tolna megyei bizottságának első titkára, k. papp józsef, üdvözölte tolna megye ujságíróit. köszöntötte és további jó munkát kívánt a megalakulásának 15. évfordulóját ünneplő tolna megyei népujság szerkesztőségének./mti/

..

16.20/-n

-36-

bb. 59. megkezdődött a téli gépjavítás - előnyben a szövetkezeti gépek

kz/sk/ká/gy/bs

1965. december 7.

a betakarítás befejeztével megkezdődött, az ideiglenes kedvezőtlen időjárás által teremtett nehéz munkakörülmények miatt az átlagosnál jobban megviselt mezőgazdasági gépek téli javítása. a földművelésügyi minisztérium utasítást adott ki, amely szerint a legfontosabb feladat a szövetkezeti gazdaságok gépeinek kijavítása, illetve előkészítése a tavaszi munkákra. ezek előnyt élveznek még a gépjavító állomások tulajdonában levő gépekkel szemben is. a tervszerűség érdekében feltétlenül szükséges azonban, hogy a termelőszövetkezetek már most tisztázzák a körzetükbe tartozó gépjavító állomással, hogy milyen munkákat szándékoznak elvégeztetni. csak ez biztosíthatja az összes javítások időben történő befejezését. a tapasztalatok sajnos éppen e téren nem a legkedvezőbbek. a közös gazdaságok jelentős része idegenkedik attól, hogy a javításokat még az idén elvégeztesse, s ez a késlekedés a jövő év első negyedében - különösképpen, ha korán kitavasodik - munkatorlódást okozhat az egyébként jól felkészült gépjavító állomásokon. a munkák szempontjából egyébként kedvező, hogy a korábbi évekhez viszonyítva javult mind a hazai, mind pedig a külföldi gépek alkatrész-ellátása./mti/

..

bb. 60. kitüntetés életmentésért

t hi/tné/sr/gy/bs

1965. december 7.

sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke kedden dr. farkas györgy tüzoltó ezredes, budapesti tüzoltóparancsnok jelenlétében fogadta koczur ferenc nyugdíjas nyomdászt és átadta az életmentő emlékérmét. koczur ferenc rendkívül veszélyes körülmények között tanúsított bátor viselkedésével érdemelte ki a kitüntetést./mti/

..

16.33/-n

-37-

W

bb. 62. az elte ideológiai ülészsaka

t tf/tr/fm/gy/bs

1965. december 7.

„a természettudományok és a termelés,„ címmel ideológiai ülészsakot rendezett kedden az ötvös Loránd tudományegyetem tanácsa és pártbizottsága. a tanácskozást - amelyre a hazánk felszabadulásának 20. évfordulója tiszteletére meghirdetett tudományos rendezvénysorozatban került sor -, nagy károly, az elte természettudományi karának dékánja nyitotta meg. az ülészsak fő referátumát erdey-gruz tiber az akadémia főtitkára tartotta „a természettudományok hazai fejlődésének jellemző vonásai,„ címmel, majd az előadás után sokrétű eszmecsereben több egyetemi tanár szólalt fel, közöttük antal zoltán, bruckner győző, nagy elemér, prékopa andrás, sárkány sándor, vitális sándor./mti/

bb. 64. a román kommunista párt ipari küldöttsége elutazott budapestről

sk/sr/gy/bs

1965. december 7.

a román kommunista párt ipari küldöttsége, amely gheorghe calinnak, a román kommunista párt központi bizottsága tagjának hunedoara tartomány pártbizottsága első titkárának vezetésével magyarországra látogatott, kedden elutazott budapestről.

a küldöttséget fogadta szurdi istván, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára. a küldöttség tiszteletére a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetsége koktélpártit rendezett.

a küldöttség bucsztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent asztalos lajos, az mszmp kb megbízott osztályvezetője. jelen voltak a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének vezető munkatársai./mti/

17.12/-n

-38-

bb. 61. őrizetbe vették a mecseki szénbányászati tröszt villamos üzemének tolvajait

vid tné/fm/gy/bs

1965. december 7.

a mecseki szénbányászati tröszt koplón működő villamos üzemében a társadalmi tulajdon súlyos megkárosítására derült fény. a városi rendőrkapitányság őrizetbe vette ruppert antal 35 éves művezetőt és bitter józsef 38 éves villanyszerelőt, akik az eddigi megállapítás szerint huzamosabb idő óta lopkodták az üzemszerszám- és anyagkészletét. a házkutatások során körülből 25 000 forint értékű anyagot foglaltak le náluk. a jólkereső autóval és négyszobás lakással rendelkező művezető még a háztartásában használatos kisebb eszközöket is az üzemből hordta haza. a lopott és a fuszítások során felhasznált anyagok holtilétére és mennyiségére a további nyomozás ad választ./mti/

bb. 63. elkészült a következő ötéves terv pécsi lakásépítési programja

vid hné/fm/gy/bs

1965. december 7.

a pécsi városi tanács végrehajtó bizottsága megtárgyalta és jóváhagyta a iii. ötéves tervben pécsen létesülő 3 500 lakás építési programját. az új lakások zömét a vasutállomást övező déli városrészben és az ettől északra fekvő szigeti városrészben összpontosítják, amivel többirányú városrendezési feladatot oldanak meg. egyrészt befejezik a déli városrész rendezését, megnyitják a várost kelet-nyugati irányban átszelő 6-os főutvonal újabb szakaszát, s felépítik a mávaut pályaudvart. a szigeti városrészben a jelenleg szűk utcák szélesítésére, az északi körut megnyitására és a középkori pécsi várfal legjelene-

tősebb építészeti emléke, a barbakán kiszabadítására nyílik lehetőség. a lakásépítkezési programot elavult lakások részbeni szanálásával, azoknak helyén valósítják meg: összesen 379 régi, földszintes házat bontanak le, ezekből 345-öt 1967-ig. lakóik elhelyezéséről, illetve társasház építési akciókban való részvételük elősegítéséről kellő időben gondoskodnak. mti/

17.20/-n

-39-

bb. 65. Őrizetbe vették németh lászlót, a zala megyei tanács volt osztályvezetőjét

vid tné/sr/gy/la

1965. december 7.

a zala megyei rendőr-főkapitányság őrizetbe vette németh lászlót, a megyei tanács mezőgazdasági osztályának volt vezetőjét. a nyomozás bebizonyította, hogy németh az osztályvezetői beosztását csalásra, harácsolásra használta fel. bűncselekményei között szerepel, hogy a lakásának átépítéséhez szükséges építőanyagok zöme a termelőszövetkezetekből vándorolt házába.

németh lászló bűnügyét a bíróság fogja tárgyalni./mti/

..

bb. 67. befejeződött a kgst papiripari munkacsoportjának budapesti tanácskozása

i sz/tné/vg/gy/la

1965. december 7.

a kgst vegyipari állandó bizottságának cellulóz-papiripari munkacsoportja 1965. november 30-tól december 6-ig budapesten tartotta hetedik ülését. a tanácskozáson részt vettek a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság,

a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjetunió szakértői, valamint a kgst és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság kormánya közötti megállapodás alapján a jugoszláv szakértők.

az ülésen megvitatták a kgst országok cellulóz szükségletével kapcsolatos feladatokat, a cellulóz- és papirtermelés szakosítását és kooperációját az 1966-1970. évi időszakra, valamint a tudományos kutatási témák végrehajtásának helyzetét. összeállították a kgst országok legfontosabb papiripari tudományos kutatási témáinak koordinációs tervezetét az 1966-1970-es évekre. megtárgyalták az üzemi és laboratóriumi műszerek, valamint a technológiai folyamatok automatizálásának kérdéseit, foglalkoztak a szabványosítás kérdéseivel is.

az értekezlet a kölcsönös megértés és baráti együttműködés szellemében folyt le./mti/

..

17.30/-n

-40-

Wly

bb 72. az óriásciklon kelet felé húzódik - néhány napig még tart az enyheség, ujjabb esőkre kell számítanunk

i cs tné vm

1965. december 7.

az óriás észak-európai ciklonrendszer, amely kereken egy hete tartja fenn a kontinens légterében az enyhe áramlást, központjával most a keleti tenger térségéből az onyega tó fölé tolódott át. a keletre húzódás következményeként az enyheség eljutott az ural hegység vonaláig, másrészt - a ciklon északnyugati oldalán - a norvég tengeren, illetve skandinávián át megkezdődött a hideg jeges-tengeri levegő offenzívája. részben ennek a valóban „friss” áramlatnak, részben pedig az átmenetileg kitisztult égboltnak tulajdonítható, hogy svédországban kedden hajnalban - hosszabb idő után ismét - mínusz 10 fok alá süllyedt a hőmérők higánya. észak-európa egyéb területein nulla fok körüli minimumokat mértek. dél-és közép-európa országaiban a napi maximumok átlagosan 4.8 fokkal haladták túl a sokévi átlag-szintet, a la manche-csatorna, az északi kárpátok és krim vonalától délre eső területeken a maximumok 10 fok körül alakultak ki, sőt a földközi tenger térségéből sok állomás jelentett 15-20 fokot is.

hazánkban a keddre virradó éjszaka csaknem mindenütt volt eső. a dunántul középső vidékeiről, továbbá kalocsa és baja körzetéből 16-27 milliméternyi csapadékot jeleztek. az ország más tájain néhány millimétertől 10 milliméterig terjedő mennyiségű csapadék hullott. kedden hajnalban már sehol sem voltak fagyok, sokhelyütt nem süllyedt a hőmérséklet plusz 6 fok alá. a keddi maximumok plusz 3, plusz 8 fok között alakultak ki. a napi középhőmérséklet hétfőn 3.2, kedden 3.4 fokkal volt magasabb a sokévi átlagnál.

a sik vidékeken már sehol nincsen összefüggő hótakaró, de a hegyek lejtőin is pusztul a hó, sportolásra már alig alkalmas.

az északi jeges tenger felől délnek áramló hideg első hulláma kedden csak vékony sávban érte el az európai partokat, így valószínűnek látszik, hogy a következő napokban hazánkban kitart még az enyheség. szerdán jobbra borult, enyhe időre, párásságra és ujjabb esőkre kell számítanunk. a szél mérsékelt marad. a szerdai minimumok 0, plusz 5, a maximumok plusz 5, plusz 10 fok között alakulnak ki./mti/

..

17.35/-n

-41-

Wly

bb. 66. jean paul marat: kálmán györgy - a héten megkezdik a nemzeti színházban peter weiss drámájának próbáit

i s/tm/fm/gy/La

1965. december 7.

a nemzeti színházban a napokban megkezdik a színházi évad egyik legnagyobb érdeklődéssel várt bemutatójának előkészületeit. a szerepeket már kiöltötték, s még a héten megtartják az olvasópróbát peter weiss: „jean-paul marat üldöztetése és meggyilkolása, ahogy a charentoni elmeegógyintézet színjátszói előadják de sade ur betanításában„ című kétfelvonásos drámájából. weiss darabjának híre már korábban eljutott hozzánk. a dráma európa több színpadán nagy sikereket aratott, s ugyanakkor nagy viharokat is kavart. az ősbemutatót nyugat-berlinben tartották, majd a londoni aldwych theaterben mutatták be a royal shakespeare company társulatával budapestben járt kiváló színművész peter brook rendezésében, a stockholmi nemzeti színházban pedig a kiváló film-és színházi rendező, ingmar bergman vezetésével vitték színre a művet.

a 49 éves német író 1934-ben emigrációba kényszerült és végül stockholmban telepedett le. a „marat halála„ nem első színpadi műve, az 1960-as évek elején a nyugat-berlini schiller theaterben adták elő „éjszakai vendégeskedés„ című egyfelvonásosát. világhírnevet azonban a marat-darabbal szerzett. a verses drámát görgey gábor fordításában viszik színre. a jelmezeket vágó nelly, a díszleteket pedig varga mátyás tervezi.

az előadást marton endre rendezi. a nemzeti színház kitűnő szereposztásában viszi színpadra peter weiss drámáját.

jean paul marat szerepét kálmán györgy alakítja. a többi főszerepet sinkovits imre, várady hédi, rajz jános, agárdy gábor, gellei kornél, horváth józsef, zolnay zsuzsa, tyll attila, gyórfy györgy és gáti józsef játssza. a bemutatóra február 4-én, a nemzeti színház nagyszínházi épületében kerül sor. /mti/-

17.40/-n

-42-

bb 71. fatakarékossági tanácskozás tatabányán

vid tné vm fm

1965. december 7.

kedden tatabányán tanácskozást rendezett a kneb és a megyei népi ellenőrzési bizottság. veszprém, fejér és komárom megye fagazdálkodási szakemberei, valamint komárom megyei népi ellenőrök vettek részt a megbeszélésen, amelyen megjelent dr. varga györgy, a kneb elnöke is.

megvitatták annak az országos vizsgálatnak a tapasztalatait, amelyben mintegy ezer népi ellenőr vette számba a népgazdaság faanyag-helyzetét és amelynek alapján a kormány határozatot hozott a célszerűbb fagazdálkodásra. a tennivalókról szöke barnabás, a vizsgálat egyik vezetője tájékoztatta a résztvevőket. részletesen foglalkozott a fatermelés és felhasználás valamennyi ágával, s a vitában a legtöbb hozzászólás is a fatakarékosságra vonatkozott.

nyersanyag-behozatalunkban a fa áll első helyen, felhasználásában pedig a szénbányászat vezet, amely az igények több mint egynegyedét köti le. bár 1960 óta országosan 10 százalékkal csökkent a fajlagos fafelhasználás, még sok a tennivaló. a korszerű biztosítási anyagok felhasználása terén további nagy lehetőségek rejlenek. a kamrafejtésekben évente 2.2 köbméter, a frontokon négy köbméter fát lehet pótolni minden egyes acéltámmal. oroszlányon, ahol a frontok több mint hetven százalékát fémmel biztosítják, az utóbbi három évben egyharmadára csökkent a fajlagos felhasználás. míg korábban egy-egy fémtámmal 36 hónapig, ma már nagyobb szakértelemmel 57 hónapig tudnak használni. ez természetesen kedvezően befolyásolja az önköltséget, s még jobban a fémtámok javára billenti a mérleget. a tanácskozáson megállapították, számottevő importmegtakarítást hozna, ha nagyobb arányban használnák fel a hazai lombos fát. ezen a területen is van ugyan fejlődés, de nagy az aránytalanság. míg például a nógrádi szénbányászati tröszt 60 százalékban, addig a tatabányai csak 12 százalékban dolgozik ilyen fával. a tanácskozás résztvevői több javaslatot tettek arra, hogy a lombos fa és az import fa árának megfelelő szabályozásával tegyék a trösztöket érdekeltt a lombos fa felhasználásában. hasonlóképpen a bérezésben is tegyék érdekeltt a bányászokat a nehezebben megmunkálható lombos fa beépítésében. /mti/

17.50/m

- 43 -

bb 68. halálos közlekedési baleset a 81-es uton

vid/tr/m/fm

1965. december 7.

a 81-es uton székesfehérvár felől komárom irányában haladt dr. papp andrás 34 éves állatorvos, veszprémvársányi lakos moszkvics gépkocsijával. az eddigi vizsgálat szerint a megengedettnél gyorsabban hajtott és nekiment egy szabályosan várakozó tehergépkocsinak. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője a helyszínen meghalt, utasa - tungli gyuláné védőnő, veszprémvársányi lakos - pedig életveszélyes sérülést szenvedett. a baleset ügyében a vizsgálatot folytatják.
/mti/

bb 70. 30.000 vas megyei diák kresz oktatása

vid/j/m/fm

1965. december 7.

vas megye 262 általános és 21 középiskolájában kedden megkezdődött a kresz oktatás. 283 pedagógus, továbbá a közlekedésrendészet szakemberei mintegy 30.000 kis- és nagydiákkal ismer-tetik meg a helyes közlekedés szabályait. ehhez iskolánként tiz-nél több diafilmet, miniatűr jelzőtáblákat, lámpákat, fényjelző készülékeket, különböző játékokat, előadásokat, írásos anyagokat vesznek igénybe, s vetélkedőket rendeznek.

szombathelyen egyébként a közlekedésrendészet vezetői bejelentet-ték, hogy a város közlekedési játszóparkját jövő év május elsején adják át rendeltetésének. /mti/

bb 76. közlekedési balesetek

k bc/tm/m/zs

1965. december 7.

ujpesten a fóti ut 59 szám előtt árva józsef, 21 éves sofőr a lejtős uton nem rögzítette tehergépkocsiját és az elindult hát-rafelé, nekiütközött egy álló teherautónak. árva józsef súlyosan megsérült.

a 14. kerületi vezér utca és a mogoródi ut kereszteződésénél pániczél jeno, 30 éves gépkocsivezető teherautójával olyan közel haladt a járdaszigethez, hogy elütötte az ott álló gulyás józsef, 45 éves pályamunkás, albertirsai lakost. gulyást a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a székesfehérvárról budapestre tartó személyvonat budafok-háros vasútállomáson halálra gázolta söröli pál, 25 éves segédmunkás, ballószögi lakost, aki a lezárt sorompón belül akart a síneken átmenni. /mti/

18.00/-n

-44-

bb. 69. megszűnt az elsőfoku árvízvédelmi készütség a bodrogon

vid lk/ki/gy/La

1965. december 7.

a bodrogon az árhullám 24 óra alatt csaknem egy métert apadt, s az északmagyarországi vízügyi igazgatóság kedden délután meg-szűntette az elsőfoku árvízvédelmi készütséget a folyó mentén.

továbbra is fenntartják azonban az elsőfoku belvizvédelmi ké-szütséget dél-borsodban. a hóolvadás miatt ugyanis a parakned-nek és öntözőcsatornák megteltek vízzel és tiszabábolna, négyes, tiszavalk, valamint tiszapalkonya térségében nagyobb belvizek ke-ltek. a belvizek nagyobb részt réteket öntöttek el, az aszi-vevényekben nem tettek kárt. üzemelnek a belvizátemelő szivattyúk, hogy a nagyobb károsodásnak elejét vegyék. /mti/

bb. 73. budapestre érkezett az új francia nagykövet

tm/zs/gy/La

1965. december 7.

raymond gastambide, a francia köztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete megérkezett budapestre. a nagykövetet gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője üdvözölte. /mti/

bb. 74. ki látta a balesetet?

k bc/tm/zs/gy/La

1965. december 7.

november 10-én 18 óra 13 perckor budapesten az 1. kerület attila utca és a mikó utca kereszteződésénél a ce 19-16 reni-számu személygépkocsi elgázolt egy idős nőt, aki a baleset kö-vetkeztében meghalt. a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedés-rendészetre kéri a baleset szemtanúit, vagy akik a gázolás körülményeinek vizsgálatához segítséget tudnak adni, jelentkez-zenek személyesen budapest, xiv. kerület hungária körút 149., i. emelet 103 szám alatt, vagy telefonon a 220-848 számon a 147-es mellékállomáson. /mti/

18.03/-n

-45-

bb. 75. az mszbt pest megyei szervezetének küldöttértekezlete
tné/zs/gy/La 1965. december 7.

a magyar-szovjet baráti társaság pest megyei szervezete kedden tartotta küldöttértekezletét az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének székházában. az értekezlet megvitatta a társaságnak a megyében végzett munkáját és megválasztotta pest megye küldötteit az mszbt kongresszusára. az értekezleten részt vett és felszólalt kristóf istván, az mszbt főtitkára is./mti/

bb. 77. a magyar eszperanto szövetség

k tf/tr/fm/gy/La 1965. december 7.

- a korábbi, v. kerület, petőfi sándor utca 17 szám alatti székházából - új hivatali helyiségekbe költözött: a viii. kerület, kenyérmező utca 6. szám alá. a szövetség telefonszámai: 141-078, illetve 137-872./mti/

bb. 78. budapestieknek dedikáló írók, költők a téli könyvvásáron

i tf/tr/fm/gy/La 1965. december 7.

két zarándokhelye van ezekben a napokban a budapesti könyvbarátoknak: a liszt ferenc téri könyvklub, ahol a téli könyvvásár mintegy száz féle újdonságából látható kiállítás és a divatcsarnok lotz terme, ahol képzőművészeti albumokból rendeztek karácsonyi vásárt.

mindkét helyen nagy a forgalom a pultoknál, öregek, fiatalok százával ezrével viszik az otthoni könyvtárak bővítésére és az ajándéknak szánt könyveket. természetesen, hogy még több érdeklődő érkezik arra az időre, amikor a rendezvényeken neves írók várják olvasóikat, dedikálják köteteiket. a dedikálás menetrendje, szerdától a következőképpen alakul:

a könyvklubban 8-án 17 órától barabás tibor, pénteken délután kolozs pál és tabi lászló, hétfőn örsi ferenc, kedden kolozsvári grandpierre emil és salla elemér, 15-én 11 órakor veres péter, délután tamási áron és barabás tibor, 16-án 17 órától vas istván, bárány tamás és hámosi ottó, 17-én délelőtt hollos korvin lajos, majd szentkuthy miklós, 18-án tatay sándor, 20-án pedig fekete gyula és várnai zseni látja el kézjegyével köteteket.
/folyt. köv./

18.10/-n

-46-

bb. 78./a budapestieknek... 1. folyt./ gy

a lotz teremben 8-án passuth lászló 16 és 18, 10-én mesterházi lajos 17 és 19 óra között dedikál, 12-én három vendége lesz az itteni vásárnak: erdődy jános, hárs lászló és hunyadi józsef, jobbágy károly 14-én, nyerges andrás és fodor andrás pedig 16-án találkozik olvasóival, mindhárman 16 órától.

a már eddig is nagy forgalmat bonyolított ajándékozási tanácsadó szolgálatok telefonszáma: a könyvklubban 424-311, a lotz teremben 420-750.
/mti/

bb. 80. siegfried langhans,

k áe/tné/fm/gy/La 1965. december 7.

a német demokratikus köztársaság központi információs és dokumentációs irodájának helyettes igazgatója kedden hazánkba érkezett. a német szakember az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ vezetőivel megbeszéléseket folytat a műszaki és gazdasági tudományos tájékoztatás és információcsere fejlesztésének lehetőségeiről./mti/

bb. 81. élménybeszámoló a varsói nagy színház megnyitásáról

k áe/tné/fm/gy/La 1965. december 7.

várnai péter zenetörténész kedden a budapesti lengyel kultúra előadótermében nagy érdeklődéssel kísért élménybeszámolót tartott az újjáépült varsói nagy színház megnyitásáról. a baráti ország kulturális életének nagy eseményét, a lengyel színházi 200. évfordulója alkalmából november 20-án megnyitott monumentális új színházépület átadását filmen is bemutatták./mti/

18.14/-n

-47-

bb. 79. újabb tanyai internátusok épülnek szolnok megyében - ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid tné/fm/gy/la

1965. december 7.

az általános iskolák körzetesítéséről tárgyalt kedden a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága. a középtiszavínék nagy megyéjében még ma is a lakosság tekintélyes hányada lakik tanyákon, ezért rendkívüli fontosságú a gyermekek szakrendszerű oktatásának a biztosítása. a megyében jó ütemben halad az általános iskolák körzetesítése - állapította meg a vb ülés. jelenleg 40 körzeti iskolában 75 tagiskolából 2 300 tanuló jár. közülük hatszázötvenet már tanyai internátusokban helyeztek el. a gyermekeknek már nem kell kilométereket gyalogolniok, mert többségüket menetrendszerű közlekedési eszközökkel viszik az iskolákba. a szolnoki hetes számú autóközlekedési vállalat újabb négy autóbusszal növelte az iskolajáratok számát. a körzetesítés eredményeként tovább javult a megyékben az arány: a tanulók 95.8 százaléka részesül már szakrendszerű oktatásban. a végrehajtó bizottság megállapítása szerint a körzetesítés üteme megfelelő, az internátusi elhelyezés azonban még elmaradt az igényektől. ezért a következő években újabb tanyai internátusokat építenek. előreláthatólag már jövőre átadják a jászapáti és a kunhegyesi diákkollégiumot, ahol együttesen 200 gyermeket helyeznek el. a következő években jászberényben és mezőturon adnak át ilyen intézményt./mti/

..

bb. 83. üzemi újságírók köszöntése

k zs/tm/zs/gy/la

1965. december 7.

a magyar újságírók országos szövetségének üzemi szakosztálya kedden a magyar sajtó napja alkalmából ünnepi szakosztályértekezletet tartott a csepel vas- és fémművek műszaki klubjában. az összejövetelel katona imre, a budapesti pártbizottság titkára köszöntötte az üzemi lapok munkatársait./mti/

..

18.40/-n

-48-

Mle

bb 84. aktívalülésen vettek részt a vegyipari dolgozók szakszervezeti nemzetközi szövetsége elnökségének tagjai

t szf/hné/m

1965. december 7.

kedden délután a vegyipari, petróleumipari és rokonszakmai belső szakszervezetek nemzetközi szövetsége jelenleg budapesti ülésen elnökségének tagjai részt vettek a magyar vegyipari dolgozók, szakszervezeti vezetők aktívalülésén. a vegyipari szakszervezeti székházban megtartott ülésen mintegy 200 aktívista jelenlétében szilágyi sándor, a vegyipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, a nemzetközi szövetség elnöke a szakszervezeti világszövetség nemrég megtartott 6. kongresszusáról és az annak határozataiból a vegyipari munkásságra háruló feladatokról tájékoztatta a résztvevőket. felszólította őket, hogy a szakszervezeti világszövetség kongresszusán kiadott felhívásnak megfelelően készüljenek: a december 20-ra kitűzött vietnami szolidaritási napon méltóképpen fejezzék ki együttérzésüket az amerikai agresszió ellen hősiességgel küzdő vietnami néppel.

roger pascre, a francia vegyipari szakszervezet főtitkára a nemzetközi szövetség alelnöke tájékoztatta a jelenlévőket a francia belpolitikai helyzetről, méltatta azt a baloldali összefogást, amelynek eredményeként a most megtartott köztársasági elnökválasztáson a baloldal jelöltje megfosztotta de gaulle-t az abszolút többségtől és demonstrálta a baloldali erők növekedését.

giobatta trespidi, az olasz vegyipari szakszervezet főtitkár-helyettese, a nemzetközi szövetség másik alelnöke az olasz dolgozók bérharcairól és a vietnami ellenállók mellett nemrég lezajlott nagy római tüntetésről számolt be.

v. kocsetkov, a szovjet petróleum- és vegyipari dolgozók szakszervezetének titkára, a nemzetközi szövetség elnökségének tagja a szovjet vegyipar termelési eredményeit ismertette.

georges vanhaute, a nemzetközi szövetség főtitkára a szövetség feladatait vázolta.

végül szilágyi sándor a magyar vegyipari dolgozók szövetségének üdvözlését tolmácsolta a nemzetközi szövetségben tömörül vegyipari szakszervezetek tagjainak.

az ülés után a vegyipari dolgozók szakszervezetének börtök béla népi táncgyűjtése műsort adott a nemzetközi szövetség elnöksége és a jelenlévő aktivisták tiszteletére./mti/

18.40

..-..-
- 49 -

Mle

bb. 82. meghalt dr. kocsis ferenc, az élet és tudomány főszerkesztője

i tf/tr/fm/gy/la

1965. december 7.

dr. kocsis ferenc, az élet és tudomány főszerkesztője, december 6-án, életének 52. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt.

nyírmadán született - szabolcs megyében - nyíregyházán - rettségizett, majd a prágai egyetem orvosi karán tanult, a szilasi-puccs másnapján átszökött a vörös hadsereghez. kitűnő eredményel fejezte be orvosi tanulmányait, s előbb a nyíregyházi kórházban dolgozott, 1948-tól vezető beosztásban az oti-hoz került. 1950-ben miniszteri biztosként a győri kórház átszervezését irányította. a következő évtől a természettudományi társulatnál munkálkodott, hamarosan az élet és tudomány hetilap, valamint a természet és technika havi folyóirat vezetője lett.

haláláig dolgozott a szóbeli és az írásos ismeretterjesztésnek szinte valamennyi területén. tagja volt a tudományos ismeretterjesztő társulat elnökségének, a világosság című folyóirat főszerkesztő bizottságának. előadások százait tartotta vidéken és városokban, tanyákon. rengeteg cikket írt, sok könyvet szerkesztett. több saját kötete is megjelent, 1961-ben a „csodálatos élővilág?“, 1962-ben a célszerűség az élővilágban és az istenhit ugyanebben az évben dala lászlóval közös szerkesztésben az élet útja a földön, 1963-ban pedig az élet és a halál. néhány héttel halála előtt adta át utolsó könyvének kéziratát a kossuth kiadónak.

kipróbált, tapasztalt kommunista volt, a felszabadulás óta a párt tagja. munkája elismerésül többször is kitüntették.

dr. kocsis ferencet a tudományos ismeretterjesztő társulat és a hírlapkiadó vállalat saját halottjának tekinti, teret engednek később intézkedni. /mti/

18.55/-

ME

-50-

bb. 85. mario delli ponti zongoraestje az egyetemi színpadon

k áe/hné/fm/gy/la

1965. december 7.

mario delli ponti olasz zongoraművész kedden az egyetemi színpadon vendégszerepelt. a művész a színpad zenei előadássorozatában beethoven-műveket adott elő nagy sikerrel. /mti/

197.10/-n

.-.

bb.86. időjárásjelentés

gg gy la

1965. december 7.

a meteorológiai intézet jelenti december 7-én, kedden 19 órakor:

az enyhe idő tovább tart

várható időjárás szerda estig: jobbára borult, enyhe, párás idő, többfelé újabb eső, mérsékelt szél, várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 5-10 fok között. /mti/

19.34/-n

-50-

bb. 87. kedden salgótarjánban

vid hné/sr/gy/La

1965. december 7.

nógrád megye huszéves fejlődéséről mélynyomásu, színes képekkel illusztrált emlékkönyv jelent meg./mti/

20.25/-n

.-.

bb. 88. újabb delegációk érkeztek az ellenállók nemzetközi szövetségének kongresszusára

k vt/gg/gy/La

1965. december 7.

Kedden újabb küldöttségek érkeztek az ellenállók nemzetközi szövetsége /fir/ budapesti kongresszusára. az esti órákig megérkezett a lengyel, a norvég, a román, a francia, az izraeli, a nyugatberlini delegáció, valamint újabb olasz küldöttek is jöttek./mti/

.-.

bb. 89. százharminckilenc festményért 702 000 forint - jól sikerült a bizományi áruház képauciója

t kf/gg/gy/La

1965. december 7.

a bizományi áruház vállalat kedden délután a budapesti műszaki egyetem nagytermében tartotta 13. művészeti képaucióját.

már az árverést megelőző kiállítás is nagy érdeklődést jelzett, hiszen eddig soha nem gyűlt össze ennyi festmény és nem volt ilyen értékes anyag sem. a nagy termet, még a karzatot is zsúfolásig megtöltötték az érdeklődők. ezuttal azonban nem a csupán nézelődő műértők, kíváncsiskodók, hanem a vásárolni szándékozók voltak túlsúlyban. az árverés csendesen indult, az első képek csak a kikiáltási áron, vagy alig többért keltek el. közben azonban barcsai jénő „asszony”,-át és borsos józsef „csendélet”,-ét a kikiáltási ár kétszereséért vásárolták meg.

/folyt. köv./

20.50/-n

-52-

bb. 89./százharminckilenc festmény..... 1. folyt./ gy

ahogyan a közönség „belemelegedett”, „ugy fokozódott az izgalom egy-egy híres festő alkotásának kihirdetése után egész kéz-erdő emelkedett a magasba, s hosszú idő telt el, míg a legkiválóbb vevő, mindenkit túllicitálva, hozzájuthatott a kismélt képhez. az árverés végül is jól sikerült, a 148 festmény közül mindössze kilenc nem kelt el, a többi viszont jóval a 425 000 forintos kikiáltási ár felett, összesen 702 000 forintért talált gazdára.

az árverés érdekessége, hogy a „sztárok”, a legnagyobb értékű művek - köztük csók istván egyik 20 000 forintra, n. martinelli 15 000 forintra tartott festménye - mind megmaradtak. nem vették meg szinyei merse pál: balatoni kilátás című, 30 000 forintért kikiáltott festményét sem. bruck lajos tájképét viszont 800 forint helyett 3 000 forintért, derkovits gyula „csónakos”,-át ugyancsak 800 forint helyett 4 000 forintért, egry józsef hat képét pedig összesen 17 700 forint „felülfizetéssel”, vették meg. a legnagyobb sikert koszta józsef képei aratták, öt festménye 32 000 forint helyett 59 500 forintért kelt el, s a művész „pipacsos táj”,-a hozta az árverési rekordot is, amelyben a festmény a 8 000 forintos kikiáltási árral szemben 22 000 forintért talált új gazdára./mti/

20.55/-n

.-.

bb 90. budapestre érkezett az ellenállók nemzetközi szövetségének kongresszusán résztvevő szovjet küldöttség

t vt/m/La

1965. december 7.

kedden a késő esti órákban budapestre érkezett az ellenállók nemzetközi szövetségének /fir/ 5. kongresszusán résztvevő szovjet küldöttség. a delegáció vezetője a. f. fjodorov egykori partizántábornok, a szovjetunió kétszeres hőse, az szkp központi bizottságának tagja, ukrajna társadalombiztosítási minisztere.

a küldöttség fogadására a keleti pályaudvaron megjelent uszta gyula altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a magyar partizánszövetség országos bizottságának tagja, gábor istván, a partizánszövetség főtitkára. ott volt n.r. selén, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

- v é g e -

22.45/m

- 53 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. december 8.

bb 1. a budapesti dalszínházak karácsonyi műsora - honthy hanna fellépése „a denevér”, szilveszteri előadásán

i ol/gk/m/sr

1965. december 8.

karácsony első napján két-két, másodnapján pedig egy-egy előadást rendeznek budapest dalszínházaiban. az állami operaházban 25-én délelőtt a „bánk bán”, szerepel a műsoron, s eszenyi irma, vámos ágnes, király sándor és fodor jános énekel a főbb szerepekben. a zenekart kerekes jános vezényli. este a „rigoletto”, -t adják elő az operaházban. a népszerű verdi-opera szerepeit többek között bartha alfons, jámbor lászló, bódy józsef, ágay károla és szabó anita énekl. az est karmestere lukács miklós.

ugyanezen a napon az erkel színházban délelőtt a „jános vitéz”, -t adják elő. kövecses béla, gencsy sári és reményi sándor alakítja a daljáték főbb szerepeit, vezényel hraskó tamás. karácsony első napjának esti előadásán a „cigánybáró”, -t hallhatja az erkel színház közönsége. az esten többek között maleczky oszkár, mátray ferenc, orosz julis és bartay zsuzsa lép színpadra, s németh amadé áll a karmesteri dobogóra.

26-án, az ünnep másodnapján az operaházban erdélyi miklós vezényli puccini „manon lescaut”, című dalművét. a szereposztás élén ilosfalvy róbert, házy erzsébet, bende zsolt és maleczky oszkár nevét olvastuk a műsortalapon. az erkel színházban ugyanezen az estén rossini „hamupipőke”, című vígoperája kerül színre. az ünnepi előadáson szirmai mártá, réti józsef, lászló margit és etek éva énekl a főbb szerepeket. borbély gyula vezényli a zenekart.

/folyt.köv./